

# Brassói Lapok

XL. évfolyam  
170 szám.

Főszerkesztő:

Szele Béla dr.

Hétlő

1934. évi július 30

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Belföldre: Brassóban a kézbesítő kézbesítési díjával és a pénzbeszedő inkasszó-díjával egyetemben 70 lej, máshol 74 lej. — Ha az előfizető közvetlenül a kiadóhivatalnak fizet, az előfizetési díj 68 lej. — Postai kézbesítéssel és közvetlenül a kiadóhivatalnak fizetve, az előfizetési díj havonta 60 lej. — Külföldre: negyedévre 300 lej, félévre 600 lej, egész évre 1200 lej. — Magyarországon negyedévre 12 pengő, félévre 24 pengő, egész évre 48 pengő. — HIRDETÉSEK díja hirdetési oldalon 5 lej, páros (bal) szövegoldalon 6 lej, páratlan (jobb) szövegoldalon 8 lej négyzetcentiméterenként. Hirdetési díjak előre fizetendők. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Braşov, Str. Regele Carol 56-58. Telefonszámok: kiadóhivatal 82., szerkesztő 83.

## MA: LÁSSUK SZÁSZVÁROST!

### Csinján a cenzurával!

Ezt nem mi mondjuk, hanem maga Tatarescu miniszterelnök. A napokban ugyanis a miniszterelnökség hivatalos közleményt adott ki, amely mellett nem lehet elhaladni megjegyzés nélkül. A jelentés pontosan így szól:

— A miniszterelnökség hivatalos közleményt adott ki, amely szerint a cenzurának csak az a feladata, hogy a nemzeti érdekeket védje és nem az, hogy egyes személyeket védelmébe vegyen, akár polgári, akár katonai személyekről van szó.

Nem tudjuk pontosan, mi indította a miniszterelnököt erre a tiszteletreméltó megintésre. Lehet, hogy a Skoda-perrel áll összefüggésben. Mi azonban a vidéki cenzurahivatalok működésére vonatkoztatjuk, amelyek tudvalevőleg nemcsak a nemzeti érdekeket tartják szem előtt, mikor vörös ceruzájukkal beleszabdalnak a sajtószabadságba. Dehogyan csak a nemzeti érdekeket! A cenzura biztos pajzsa az összes helyi potentátoknak, a cenzura tilalomtája a helyi purifikáló akcióknak, a cenzura, főleg vidéken, számtalan esetben rákoppint az újságíró körmére, törül és tilt, mikor igazán kifejezetten nem nemzeti érdekekről, hanem helyi hatalmasságok kényes ügyeiről és érdekeiről van szó. Ezt nemcsak sajtóköroőkben tudják, hanem érzi és éjti a nagyközönség is, amelynek körében szájról-szájra járnak a hivatali tulkapások, de a helyi sajtóban nem látja papíron őket. Tudja az egész falu — csak éppen megírni nem lehet és nem ajánlatos.

Ha már cenzura, legyen cenzura, nemzeti és nem személyi érdekeket szolgáló kényszereszköz — szögezte le maga a miniszterelnök. Mi indította a nyilatkozatra, nem tudhatjuk biztosan, de: si non e vero, e bene trovato, ha nem is ezt célozta vele, de elsősorban erre a furcsa állapotról van szó. A miniszterelnöki nyilatkozat után elvárjuk, hogy a cenzura tulkapásai megszűnjenek!

### A kísértetek visszajárnak

Most mult el husz esztendeje, hogy a néhai Osztrák-Magyar Monarchia, illetve ennek nevében Berchtold gróf közös külügyminiszter megüzente a háborút Szerbiának s hogy eldőrdültek az első puska- és ágyulővések, amelyek a több mint négyévi világmézhárlást bevezették.

Két teljes, történelmi eseményekben, fordulatokban és megpróbáltatásokban páratlanul gazdag évtized telt el azóta. S ennek az időköznek csak az utóbbi hónapjaiban is annyi minden történt Európában és világszerte, hogy a feledés homályába szorultak az őket közvetlenül megelőzőtt, egyébként talán jelentékenyebb események. Szédítő gyorsaságban, ideges kapkodásban él a mai emberiség, valahogy úgy, mintha a természetben az évszakok, a tavasz és ősz, a nyár és tél, nem háromhavonként, hanem háromhetenként váltakoznának s a lehulló lomb egyre gyakoribb és sürűbb rétegei földnek be a legfrissebb közelmúltat is.

A nemzetközi életnek ebben a vadul meggyorsult tempójában az lett volna a természetes, hogy a husz évvel ezelőtti tragikusan izgalmas események emléke alig tudja már átülni a ráülepedett újabb átélések ezerszeres rétegét és a jelen időszínpadának lenyűgöző légkörét. Mégis, ezekben a napokban az öntudatos emberiség intenzívebben, elevebben élte át újra az 1914 júliusvégi rémületet, mint akkoriban. Az ausztriai események gon-  
doskodtak arról, hogy a husz évvel ez-

## Ausztria nem fogadja el Papent bécsi követnek

A Vatikán „Fehér könyv”-ben ismerleti állásfoglalását a nemzetiszocialista Németországgal szemben — Letartóztatták az Alpesi Bányatársaság vezérigazgatóját, Perl udvari tanácsost és Renner volt kancellárt

Ujabb véres harcok Bécsben a nácik és a karhatalom között

Bécs, július 29.

A vér és gyűlölet, a mindenre kapható politikai bravók után Hitlerék Papen kétségtelenül tiszteletreméltó személyével próbálják megnyugtani elsősorban Ausztria s utána az egész világ felháborodott lelkiismeretét.

A nemzetiszocialista diplomácia takarodót fúj és még mielőtt a hatalmak nyílt megbélyegzése bekövetkezik, meghazudtolva minden eddigi ténykedésüket, Ausztria kibékítéséről és önálló Ausztriáról beszélnek. A Völkischer Beobachter, nyilván Hitler által sugalmazott vezércikkében, úgy üdvözlí Papen kinevezését, mint az osztrák-német barátság legbiztosabb zálogát és bizonyítékát annak, hogy Németország lemondott az Anschlussról.

A farkas altató-dalt énekel...

A terroristák politikája nemcsak csődöt mondott, hanem még sötétebbre festette az amugyis fenyegető háborús felhőket a világháború huszadik évfordulójára, — ezért kellene ezek a szírengzők az egészen más hangnemre beállított Völkischer Beobachter énekkarából. És Papent nemcsak arra tartják alkalmasnak, hogy becsületes politikai álláspontja megnyugtassa azokat, akiknek torkig elégük van Hitler kreaturáiból, hanem ott van mögötte a hátsó gondolat is: új taktikával bevenni a kemény falatnak bizonyult Ausztriát.

Papen kinevezése veszélyesebb az osztrák függetlenségre, mint az a tízezer osztrák legionista, akik a bajor határon várják a hazatérést — írja az egyik nemzetiszocialista ellenes lap. És gy is van. Mert az osztrák kormányban is vannak, akik szívesen kacérkodnak a nemzetiszocializmussal — példa rá Rintelen és még jónéhány kompromittált osztrák politikus — és ezenkívül az osztrák katolikus körök sohasem szakították meg

összeköttetésüket Papennel. A terrorista Habischt helyett a Hitler lenező, kultúralt, szintizta katolikus Papen: Belülről aláadni Ausztriát, úgy, hogy ez kívülről békejobbnak nézzen ki.

A Vatikán évszázad óta nem játszott olyan nagy szerepet a nemzetközi diplomáciában, mint ma és felháborodása soro zatosan lát napvilágot az Osservatore Romanóban. Ezt a felháborodást betetőzte Dollfuss megöletése, akinél alig van a katolikus egyházhoz hűségesebb államférfi ma Európában. Itt is csak Papen segíthet, aki ugyancsak persona grata a Vatikánál.

A többi majd elvégzik a kétkulacos osztrák államférfiak és — talán Starhemberg herceg is, aki sohasem titkolta, hogy szívéhez közelebb áll a nemzetiszocializmus, mint Dollfussnak csak végső esetben fegyverhez nyúló, belső békére törekvő politikája. A herceg szerepe mint ha amugy is tisztázatlan volna: akkor ment el Ausztriából, amikor már befutottak a hírek a nemzetiszocialisták készülődéseiről és akkor érkezett haza — rossz volt az időjárás a repülőgépekre! — amikor már eldőlt a harc...

A számadás jó — de megint gazda nélkül.

A halottak gyorsan lovagolnak — állapítja meg a német közmondás — de ilyen gyorsan mégse! Dollfuss vére még jóformán fel sem száradt a bécsi kancellári hivatal tanácstermében és ez elég korai mementó arra, hogy az altató dal mögöl világosan kizengjen a farkasüvöltés. Miklas elnök — hiába fenyegetőzik diktatúrával Starhemberg — Vaugin kinevezéséhez ragaszkodik, aki még Dollfuss diktatúráját is sokallotta és a keresztényszocialista párt ama erős szárnyához tartozott, amelyik a szociáldemokratákkal való megegyezésben látta a belső béke legerősebb biztosítékát. Már pedig semmiben sem megsemitőbbb az osztrák nemzetiszocializmusra, mint a két párt belső békéje.

És ha mindez nem elég, ha Ausztria egyedül nem tudott volna megkapaszkodni a szakadék szélén: 40 ezer olasz katona felvonulása, olasz tankok és repülőrajok elég hatékusan dübörögnek a ne tovább-ot! Ami „még” jön, még akkor sem kell, ha Papen hozzá...

### Fegyveres harcok Bécs utcáin

Bécs környékén péatek este a nemzeti szocialisták titkos gyűlést tartottak, amelyen a további harc felől döntöttek.

A többség amellől határozott, hogy minden további harcot be kell szüntetni, ennek a határozatnak azonban a bécsi nemzetiszocialisták egyrésze nem vetette alá magát.

Ez a csoport péntek éjszaka véres harcokat provokált ismét Bécsben.

A Postgasseban felfegyverzett nemzeti szocialisták megtámadták a járőröket. A

járőrök megerősítésére karhatalom vonult ki, amelyik a nemzetiszocialistákat visszavetete a Dunacsatornáig. A nemzetiszocialisták ekkor a túlsó partról vetették fel a harcot és a hajnali órákban vonultak csak vissza.

Brigittenauban ugyancsak véres harcok voltak a nemzetiszocialisták és a karhatalom között. Végül itt is visszavetették őket.

Véres összeütközés volt ezenkívül a Fráterben is.

előtti napok teljes valóságukban meglepődenek bennünk, hogy ne csupán az elhomályosult emlékezésben eszméljünk vissza rájuk, hanem — talán megrázóbban, mint eredetileg — újraéljük őket.

A lelkiismeretlen, felelőtlenül kalandos náci-puccs ugyanolyan háborús beszéd-meket idézett fel, mint aminők husz esztendővel ezelőtt felszabadultak, kirobantak. El lehet mondani, hogy talán csak órák hiánnoztak, hogy — ugyanannak

mint 1914 július 28-án és 29-én a Száva mentén — most a Brenner-hágó táján dörögjenek el a végzetes fegyver- és ágyulővések.

Mert a mai helyzet nem sokban különbözik az akkoritól. Most is éppolyan átkos könnyelműséggel játszarak a tüzzel, mint akkoriban. Most is ugyanolyan az elvakultság a szenvedélyek elhatalmlása, sőt még nagyobb. Azok a golyók, amelyek Dollfuss leterítették, éppolyan pé-

zetet vonhattak volna maguk után, mint Princip Gavriló gyilkos golyói.

Az analógia, a hasonlóság tulontu nagy ahhoz, hogy az öntudatos emberiség felvilágosult és annyi keserves tapasztalatból okult lelkiismerete ne érezze a katasztrófális veszélyeket s megengedhesse magának a közönyt a viharfelhők láttára. Lésen kell lenni! A husz év előtti kísértetek visszatértek s történelmi mementórá intenek...



Tessék kívágni és eltenni!

## 15. sz. SZELVÉNY a B. L. júliusi regény-ajándékára.

1-15-ig sorszámmal ellátott 15 darab júliusi szelvény és 4 lej befizetése ellenében a B. L. minden példányvásárlója megkapja a B. L. ajándékregényárának 1934 júliusi kötetét. — A szelvények és a 4 lej beszedhetőek Bukarestben: a B. L. kiadóhivatalában (Str. Szt. Mina 9), vagy a főbizományosnál („Cosmopolis”, Calea Grivitei 10); Brassóban: a B. L. kiadóhivatalában; mindenütt máshol: a helyi bizományosnál. — Előfizetőknek nem kell a szelvényeket gyűjteniük, a 4 lej befizetik az előfizetési díjjal egyidejűleg, a könyvet ugyanolyan úton kapják meg, mint az újságot.

Az összekötőzésnek az eddigi jelentések szerint két halottja és igen sok súlyos és könnyebb sebesültje van.

Sanktgeorg és Veld am See a felkelők kezén

A harcok Karinthiában és Stájerországban egyes helyeken még mindig tartanak. Sanktgeorg körül folynak különösen erős harcok. Sanktgeorgot még mindig a felkelők tartják megszállva, akik gépfegyverekkel verik vissza az ostromló karhatalmat. A katonaság ágyukat rovatolt fel a lázadók leveré-ére. Ugyncsak a felkelők tartják megszállva Veld am See-t is.

A bécsi német követ azt állítja, hogy az osztrák kormány kivánságára közvetített

Berlin, július 29

Riehl bécsi német követ, akit kormánya visszahívott, mert közvetített a felkelők és az osztrák kormány között, pénteken Berlinbe érkezett és nyilatkozott a puccs körüli szerepéről.

A kancellári hivatalba benyomult csoport fenyegetőzött, hogy a minisztereket és az összes tisztviselőket agyonövik, ha a rendőrség megátadja az épületet.

A benyomult csapat parancsnoka, aki Friedrich századosként mutatkozott be, felhívott a kancellári hivatalból telefonon és közölte velem, hogy megfosztották őket osztrák állampolgárságuktól, valamelyik határra viszik, és a német határt választották.

Kijelentettem neki, hogy nincs semmi közöm hozzá, nem közvetítek.

Később Fey telefonált, megerősítette, amit az állítólagos Friedrich mondott. Karóinszkyval együtt arra kértek, hogy erősítem meg a szabad elvonuláshoz kötött megállapodást a felkelők előtt. Ezt közöltem Friedrich-chel és eltávoztam.

Nem követként, csak emberként cselekedtem, elkerülendő a további végezést, amikor már tudtam, hogy Dollfuss meghalt.

Kizárólag az osztrák kormányférfiek kívánságára jártam el. Minden más kombináció alaptalan.

NEMZETISZOCIALISTA TERRORISTÁK GYILKOLTÁK MEG CORNELIUS ZIMMERT IS

Az elfogott náci-terroristák kihallgatása még állandóan tart és szinte óránként szolgáltat újabb szenzációs adatokat a mindenre elszánt szervezet dolgaihoz.

Igy egész mellékesen teljes világosság derült arra a nemrégiben elkövetett politikai színezetű orvgyilkosságra is, amelynek Cornelius Zimmer esett áldozatul, lakása kapujában. A bécsi rendőrség csak annyit tudott megállapítani, hogy a gyilkosságot bécsi nemzetiszocialisták követték el, de a bűntény indítókait illetőleg teljesen tájékozatlan volt. Most a terroristák vallatása során az is kiderült, hogy mi van ennek a gyilkosságnak hátterében.

Teljes határozottsággal állapították meg, hogy Zimmer ugyanaz a nemzetiszocialista terror-szervezet tette el láb alól, amely támadást intézett a bécsi rádiópalota és a kancellári hivatal ellen.

Zimmer is tagja volt Holzweber őrmester különítményének, de amikor értesült a nagy-szábas puccstervekről, megriadt és nem merte vállalni a várható következményeket.

Közölte Holzweberrel, hogy megszakít a szervezettel minden összeköttetést és terveikben nem vesz részt.

Holzweber őrmester pedig elhatározta, hogy Cornelius Zimmer a legrövidebb időn belül el-téteti láb alól.

A gyilkosságot az őrmester utasítására végre is hajtották.

Zimmer tehát nem politikai vérbosszu, hanem cserbenhagyott elvbarátainak óvatossága tette el láb alól, hogy a puccs tervét valahogy el ne árulja.

Starhemberg herceg alkancellár pénteken este a bécsi rádióban beszédet mondott a tragikus puccskísérlettel kapcsolatban:

— Amint a marxistáknak nem tettünk enged-ményeket — mondotta többek között Starhem-berg — a náciizmolomnak sem adunk kedvez-ményeket és velük semmiféle kompromisszu-mot nem kötünk.

Ezekkel a desperádókkal rövidesen elkészülünk, mert akciójuk nem népmozgalom, ha-nem csak gonosztevők gyülekeztetének aljas kilengése.

— Az osztrák szövetségi kormány eltökölte, — folytatta Starhemberg —, hogy

hiánytalan szigorral eljár mindazok ellen, a kiknek felelősségét a véres kísérlettel kap-csolatban megállapítják,

még abban az esetben is, ha azok részéről ki-sérletet is tennének arra, hogy a felelősséget

## Ausztia nem járul hozzá Papen kinevezéséhez

Berlin, július 29

rodalmi kormány pénteken hivatalosan Papen kinevezését bécsi követé a bi-is közölte. A kinevezést továbbították Bécsbe, kérve az osztrák kormány agré-mentjét.

A berlini lapok kivétel nélkül nagy lel-kesedéssel üdvözik Papen kinevezését.

A másfél óra megszokott Ausztia el-leni vad támadások egysapásra meg-szüntek.

A Völkischer Beobachter főszerkesztő-je ma nagy vezércikket írt, nyilván uta-sításra, amelyben azt írja, hogy Papen kinevezése biztosíték arra, hogy Német-ország elismeri Ausztia függetlenségét és lemondott az Anschlusról.

A német sajtó jelentése szerint a fran-cia és az angol diplomáciában is kedve-ző hatást váltott ki Papen kinevezése.

Ezzel ellentétben bécsi jelentés arról szárol be, hogy

Ehrbach-Schönburg német követsé-gi ügyvivő átadta ugyan az osztrák kor-mánynak Papen kinevezéséről szóló ér-tesítést és kérte az osztrák kormány hozzájárulását, az osztrák kormány azon-ban a kérelemnek nem tesz eleget. Pa-pen követi kinevezéséhez nem járul hozzá, mert a kinevezés ügyében ezt a tanácsot adták a nagyhatalmak az osztrák kormánynak.

A Neues Wiener Journal jelentése ezo-riint Papen ennek ellenére, szombatn repülőgépen Bécsbe érkezik, hogy a bi-rodalmi kormányt képviselve Dollfuss temetésén.

Az Alpész-bányászárság a felkelők mögött

Az Alpész-bányászárság vezetői el-len a kormány megindította a vizsgálatot.

Az Alpész-bányászárság nagyrésztben német birodalmi érdekeltségű vállalat, a mely eddig is erősen támogatta az osztrák keresztényszocialista mozgalmat.

A vizsgálat első napján súlyos gyanu-ok alapján

letartóztatták Apold vezérigazgatót és a társaság Scheiger nevű főmérnökét és egy Pink nevű alkalmazottat.

Letartóztattak ezenkívül még egy fő-mérnököt és két mérnököt, akiknek ne-vét azonban még nem hozták nyilvános-ságra.

Scheiger főmérnök lakásán 56 fegy-vert és igen sok más hadianyagot ta-láltak.

Ismét letartóztatták Renner volt kancellárt

A bécsi politikai rendőrség letartóztat-ta Renner volt szociáldemokrata kancell-árt, akit két héttel ezelőtt helyeztek csak szabadlábra.

Letartóztatták továbbá Eppinghausen

Gyógypuder! Higgyanmentes zsíros és pattanásos arcokhoz használja a

## FLOREAL-pudert!

Kapható hatféle színben. Dobozonként 30—50—90 lejért. — Vezérképviselő: DROGUERIA „CENTRALA”, Oradea.

## Starhemberg beszéde

### „a desperádók és gonosztevők gyülekezteté-nek aljas kilengéséről”

Ausztia kivül lévő tényezőkre hárítják.

Ezután

az elmégesedett német-osztrák viszonyról beszélt az alkancellár, leszögezve a követke-zőket:

— Mi, osztrákok, egyáltalán nem vagyunk bűnösök abban, hogy éles ellentét és konflik-tus fejlődött ki Németország és Ausztia kö-zött. Mi a magunk részéről mindent elkövet-tünk annak érdekében, hogy Ausztia függet-lenségét megőrizve és biztosítva, a két állam között barátságos viszonyt teremtsünk.

Beszédét a következő szavakkal fejezte be:

— Mindent el kell követnünk Ausztia fejlő-dése érdekében s ezért mindent el kell felej-tenünk, ami a multban történt!

A ROMAN VEZÉRKAR FŐNÖKENEK TANÁCSKOZÁSA A CSEH HADÜGY-MINISZTERREL —

Prága, július 29.

A hadügyminiszter külön kihallgatáson fo-gadta Antonescu tábornokot, a román hadse-reg vezérkari főnökét.

A hadügyminiszter hosszasan tanácskozt a katonai kérdésekről a vezérkari főnökkel.

A kihallgatáson jelen volt Krejci tábornok, a cseh hadsereg vezérkari főnöke is.

OSZTRAK NÁCIKAT FOGTAK EL A MAGYAR HATÁRON

Budapest, július 29.

A puccskitörés éjszakáján a magyar-osztrák határon a csendőrök 13 osztrák nemzeti szocialistát elfogtak, akik részben katoná-részen civilruhában voltak, sokan közülük igen hiányos öltözetben. A menekülőket egy-előre őrizetbe vették.

Vatikánváros, július 29

A pápa azzal a gondolattal foglalkozik, hogy Fehér könyvben ismerteti azokat az ellentéte-ket, amelyek a német konkordátum megköté-sét veszélyeztetik.

Az United Presse jelentése szerint a Vatikán élethangnyilatkozatra készül, amiért a hal-dokló Dollfuss kancellártól megtagadják az utolsó kenetet.

— Gyengélkedés idején, különösen ha a rosszullétet szorulás vagy keresztifajás fokozza, az enyhe és igen kellemes természetes „Ferenc József” keserűviz mindig puha, könnyű szék-ürülést és kielégítő emésztést szerez. Híres nő-orvosok a legnagyobb elismerés hangján írják a valódi Ferenc József vizről, mert ez a kriti-kus életkorban is hosszabb időn át alkalmaz-ható anélkül, hogy szerfelett kedvező hatása csökkenna.

### Mi történt Székelykereszten?

## A félreeső helyre vitték és bepíszkítot-ták Angelescu arcképét a tanfolyamra berendelt tanítók szállásán

Székelykeresztur, július 29.

Ugynevezett „kényes ügy”...

Bepíszkítottak egy miniszteri arcképet. Kisebbségi magyar tanítókat gyanúsítá-nak a „tett” elkövetésével. Viszont alapos a gyanu, hogy — beugratásról van szó...

Eddig csak annyi bizonyos, hogy mi történt. Ime:

Székelykereszturon az unitárius kollé-giumban erdélyi magyar tanítók román nyelvtanfolyamra gyűltek össze. Az órák zavartalanul teltek el, míg szombat reg-gel váratlan csemény kavarta fel a nyu-galmat!

Egyik román tanár a félreeső helyen összehívta és bepíszkolva találta meg Angelescu közoktatásügyi miniszter képét,

amelyet valaki az intézet előcsarnokának faláról akasztott le.

Maguk a tanítók is elítélően nyilatkoztak az izléstelen cselekedetről, mikor

hivatalos utra terelődött az ügy: a szé-kelyudvarhelyi tanfelügyelőségről nyomban vizsgálóbiztos szállott ki Szé-kelykereszturra.

Székelyudvarhelyi tudósítónk felvilá-gosítást akart kérni a tanfelügyelőségen, de kijelentették, hogy a tanfelügyelő be-teg és nem nyilatkozhatik.

A vizsgálatról annyi szivárgott ki, hogy két kisebbségi tanítót gyanúsítanak a „kép-üggyel”. Az egyetlen komoly gya-nuok, hogy a mulatás után, a késő éjjeli órákban mentek haza.

Ugy a tanítók, mint a székelykereszturi közönség nyugodtan várja a vizsgálat be-fejezését, mert általában az a vélemény, hogy valaki átlátszó célzattal kompromitálni akarta a magyar tanítókat, hogy megnehezítse amugysem könnyű helyze-tüket.

Beugratók munkájáról lehet szó.



A francia állam gyógyforrásai  
**VICHY CELESTINS**



Vese- és hólyagbántalmak, köszvény, cukorbetegség, artritizmus gyógyítására

**Vichy Grande Grille** májbajoknál és epebántalmaknál  
**Vichy Hopital** gyomor és bélbántalmak esetében

Vezérképviselő: Philippe Finkelstein, București, Str. Câmpineanu 20.



## A demoralizált élet

Remarque, a pacifista, azt írja, hogy nemcsak azok a háború áldozatai, akik a tömegsírokban fekszenek, akik megnyomorodva vonszolgálnak eltorzított testüket, mint szomorú háborús emléket, hanem az a sokmillió is a háború áldozata, akiket elvittek a könyveik mellől az iskolából, a munkaszíntől, a családjuk és gyermekeik mellől és akiknek nem volt mire visszajönni. Akik soha többé ott nem folytathatták az életüket, ahol 1914-ben abbahagyták. Nagy lendülettel ivelni kezdő karrierek, amelyek főnkrementek és elposványosodtak, szerencsétlen félemberek maradtak.

Most nagyon sok szó esik az új háborúról, amely borzalmakban felülmutat majd minden eddigit. Valóságos végítélet lesz. Világ vége! Amiről ókori próféták azt mondták, hogy beteljesednek az idők és eljön az antikrisztus.

Nincsen nap, hogy ne gondolnánk rá, hogy eszünkbe ne jutna a legszörnyesebb nevetésünk közben, a legjobb falattal a szánkban: Vajjon meddig még? Bármelyik percben beteljesedhetik mindaz a fantáziákban élő borzalom, mi pedig teljesen tehetetlenek és védtelenek vagyunk. Ugy jöhet ránk, mint az elemi csapás. A földrengés, vagy az árvíz. Valami, ami ellen hiába próbálunk védekezni és amit nem tudunk megakadályozni. Tökéletesen ki vagyunk szolgáltatva, mint egy szunyog. Ha utasszállító repülőgépvonul át a város fölött, máris idegesen összerendezünk.

Igen, ennek az eljövendő háborúnak már érezzük a hatását. Még nem fulladunk, még nem robbanunk, de a ma élő generáció egész életét befolyásolja, más-á alakítja ez a levegőben lógó veszedelem.

A mi generációnkból senki nem fog távoli célok felé törekedni, vagy nagyot alkotni.

Az az állandó érzés, hogy holnap vége lehet mindennek, teljesen züllesztő, demoralizáló hatással van az emberekre.

Anyáink annakidején minden krajcárt félreraktak, megvontak maguktól mindent, hogy öregségükre gyűjtsenek. Ki gyűjt ma? Ki számít egyáltalán hosszú öregségre?

Fiatalemberek, akiknek nyugodtabb időkben valamilyen állásuk volt, arra számítanak, hogy majd lesz jobb és megőszültek. Ma arra számítanak, hogy lesz és még rosszabbul is. Ki mer ma nőszülni?

Házaspárok, akik talán még ma megengedhetnének maguknak egy gyermeket és szeretnének is, arra gondolnak, hogy van-e joguk gyermeket a világhozni az elkövetkező borzalmakra?

És a lányok... Sok a szabadon élő leány, — panaszkodnak az erényesösök! Hát igen, tényleg sokan vannak. De férjhezmenni nem tudnak és már vártak is egy-két hosszabb, a másik rövidebb ideig. Egyszer aztán eszükbe jutott, hogy holnap talán meghalhatnak és még nem is éltek. Arra gondoltak, hogy nincs idejük tovább várni.

Általában, az embereken, valami „minden mindegy” siralomházi hangulat uralkodott el. Senki nem gondolt a holnapra, senki nem épít. Valami apokaliptikus élnivágyás ez, az utolsó percek kihasználása. Mint a katonák, akik ütközet előtt üvegcsát ittak a rumot és sirva ölelték a szeretőjüket. Sietni kell, holnap meghalhatunk. Ez a jelszó.

Nem túlság ez, ha három ember összefőn, félórán belül okvetlenül ennél a témánál tartanak. Beszéltem már komoly, okos emberrel, aki azt mondta, hogy ő már nem fél. Gyorsanölő mérget szerzett be és a háború első félórájában, az első repülőgép-berregésre végez magával. Ez a gondolat megnyugtató. Hogy nem kell kiállni a rettenetes halálféltől és főleg, hogy gyorsanölő, magaválasztotta méreg végez vele, nem olyan gáz, amely eleve senkire bomlasztja a húst, vagy megőrjít. Megnyugtató, hogy nem kell ilyen vagy hasonló borzalmas halállal elpusztulni.

Ez a mérge, az egyetlen bizonyosság most az életükben és ez az egyetlen felkészülés a jövőre. Iszonyatos! Minden más bizonytalan és átmeneti. Semmi nem állandó jellege. Hogyan lehessen szívós munkával, hosszú évekig valamiféle törekedni ilyen lekiállapothatban. Hol van Jákó, aki hét évig szolgált szerelméért és a tudósok, akik egy életet át dolgoztak kutatásaikon, vagy másoltak egy papyrus-tekercset...

Ez a fejünk fölött függő Damokles kardja megöli egy egész generáció ambícióját, életépítését. Bünököket, tehetlenekeket és egyensúlyvesztetteket teremt.

A munkanélküli nem várja be, míg esetleg mégis kap munkát, hanem még

## A Skoda-ügy, mint villamosság

# Maniu: Uica tábornok sugalmazására Pomponiu ezredes követte el az ellenem irányuló hamisításokat!

A parlamenti bizottságtól kérte a hadbírószági jegyzőkönyv-hamisítás tisztázását és megtorlását

## Gyászistentisztelet Ferdinánd király emlékére

Bukarest, július 29.

A kormány tagjai, élükön Tatarescu miniszterelnökkel, szombaton reggel fél 8 órakor különvonaton Curtea de Argesbe utaztak, hogy résztvegyenek az ottani történelmi kolostorban I. Ferdinánd király halálának hetedik évfordulója alkalmából tartott istentiszteleten. A vonaton minisztertanácsot tartottak, amelyről eddig nem adtak ki jelentést.

A gyászistentiszteleten a királyi családon és kormányon kívül a közélet számos kiválósága is megjelent. Károly király tegnap Miklós herceggel együtt a konstancai cserkész táborból utazott Curtea de Argesbe.

### MANIU ÉS VAJDA VALLOMÁSA

A Skoda-ügy parlamenti vizsgálóbizottsága pénteken este, kedd délelőttig szünetet vett, amikor folytatja Maniu kihallgatását.

Mind Vajda, mind pedig Maniu tegnapi vallomása mély benyomást keltett politikai körökben. Vajda hosszas vallomásaiban kifejtette, hogy

kormány nem avatkozott bele a Seletzky-ügy vizsgálatába,

hanem azt teljesen az illetékes Uica tábornokra bízta. A katonai hatóságok tetszésük szerint működtek. Kiemelte még a volt miniszterelnök, hogy a katonai hatóságok őt nem tájékoztatták kellőleg, sőt több megfektetett iratot eltűntek előle.

Vajda vallomásának leghatásosabb része az volt, amelyben visszautasította azt a vádat, amely szerint ő turpisságot akart elkövetni 40 éves barátja, Maniu ellen. Ezt teljesen kizártnak jelentette ki azzal, hogy ha neki baja van Maniival, akkor azt elintézi vele, vagy négyszem között, vagy nyilvánosan, de sohasem volna képes beszenyezni barátságukat és multjukat aljassággal és gátsággal.

Valósággal ünnepélyes jellege volt Maniu kihallgatásának, aki elsősorban azt indokolta, miért sietett kormánya biztosítani a hadsereg felszerelését. Amikor ő 1928-ban uralomra került, a hadsereg ugyiszólván harcképtelen volt, holott Bessarabia helyzete aggasztónak mutatkozott.

Ezután Maniu elmondotta, hogy háromszor fogadta Seletzkyt, mint miniszterelnök, de csupán formális audiencián s egy szót sem tárgyalt vele hadfelszerelési kérdésekről, mert nem szokott szakügyekbe beavatkozni. Hazugság az, hogy Boilát Seletzkyvel együtt bármikor is fogadta volna a miniszterelnökségen, ahogyan ezt egy hamistannu állítja. Ez rágalom s a bíróság előtt elégtételt is vesz érte. Azt bebizonyítja, hogy Boila 1930 augusztusáig nem ismerte Seletzkyt.

Az ellene irányuló rágalomhadjáratát összefüggésben Maniu kitért Seletzky vallomásának meghamisítására is és bemutatva ennek eredeti bizonyítékát. A hamisítást, amellynek az volt a célja, hogy őt és Boilát befektessék és erkölcsi halottá tegyék.

Pomponiu ezredes követte el, mégpedig Uica tábornok sugalmazására, ki általában mindent megtett az ő kom-

ma betör, mert ugyis minden mindegy, legalább megpróbál jól élni. A polgárlányból könnyű kis eset lesz, a születendő gyermekből — abortusz.

Ez a levegő fertőz, éppen úgy, mint a gáz. Láthatatlanul rombol a lelkek mélyén és az elesetteket senki nem számítja a hősi halottak közé.

Micsoda fölszabadulás, nekilendülés következne be márcól-holnapra, ha a nagyhatalmak egy szép napon elhatároznák ténylegesen a világ békét (de nem Genfben, ehhez már nincs bizalmunk) és szándékuk komolyságának bizonyítására

romlaltatására. Odáig ment, hogy kilátásba helyezte Seletzkynek a hadbírószági jóindulatát, ha terhelően vall Maniura. Maniu kérte, hogy ezt a hamisítást ne csak a szokásos katonai vizsgálat útján tisztázzák, hanem vigyék büngyi utra s maga a parlamenti bizottság járjon a végére Maniu rámutatott arra, hogy a parlamenti bizottságnak teljhatalma van ebben az ügyben s erkölcsi kötelessége tisztázni a hamisítás dolgát, mielőtt nyári szünetre menne.

Maniu vallomása különösen mély benyomást tett. A nemzeti-parasztpárti lapok egyaránt követelik a hamisítás megtorlását, mert annak az volt a célja, hogy erkölcsi halottá tegye Maniut és számúzza a politikai életből.

## A hadügyminisztériumba rendelték be a jegyzőkönyvhamisítással vádolt katonai ügyészeket

A hadügyminisztérium — mint ismeretes — új vizsgálatot rendelt el Seletzky vallomásának meghamisítása ügyében. A vizsgálat lefolytatásával két hadbíró-örnagyt bíztak meg, ami meglehetősen feltűnést kelt, hiszen a két törzsermester-jegyzőn kívül egy ezredes és két alezredes áll gyanúban.

Pomponiu ezredes, valamint Pruteanu és Stoica alezredeseket, akik a parlamenti vizsgálóbizottság előtt tett vallomásaik szerint értelmi szerzői a jegyzőkönyvhamisításoknak, a vizsgálat idejére a hadügyminisztériumba rendelték be.

A vezérkari főnök Prágában és Franciaországban

Antonescu tábornok, a nagyvezérkar főnöke, tegnap Prágába érkezett, ahol hosszas tanácskozást folytatott Bradac hadügyminiszterrel

### Nagyszalonta polgármestere nagyzási hóbotba esett

## Tanácsi határozattal kitiltotta a város területéről a máshol megjelenő lapokat

Nyilván attól fél a polgármester ur, hogy a lapok nem kedvezően foglalkoznak becses személyével

Nagyszalonta, július 22.

Nagyszalonta város tanácsa szombaton délelőtt, a törvény előírásaival homlok-egyenest ellenkező határozatot hozott.

A városi tanács, amelyet Kovács Béla, az időközi-bizottság elnöke vezetett le, határozatba hozta, hogy az összes Szalontán kívül megjelenő lapok Szalontán való kolportálása tilos. A határozatnak azonnal érvényt szereztek.

Ezt a határozatot, amely nem hivatkozhatik semmiféle törvényszakasra, a városi tanács Kovács Béla polgármester javaslatára és annak befolyása alatt hozta.

A határozat egyszerű bosszúállás. Ko-

a világ hadianyagkészletét a Csendes-óceán fenekére süllyesztenék, mint ahogy megtették egyéb ártalmatlan termékekkel, kávéval, rizzsel és búzával.

De ez csak utópia. A valóság tényleg csak az a féltve őrzött mérge, amely egyedül szabadit meg attól, hogy az elkövetkezendőket végigszenvedjük.

De ügyesen és jól elrejtőzve kell csinálni, mert ha rájönnek a turpisságra, hogy nem „természetes” jóra való gázhalál multunk ki, még feltámasztanak. hogy öncsonkításért megbüntessenek.

Erdélyi Ágnes

### UJRA BÉKITENI AKARJAK MANIUT ÉS VAJDÁT

Pénteken este egyébként úgy Maniu, mint Vajda, elutaztak a fővárosból. Vajda Konstancába ment, ahol Tilea vendége a volt miniszterelnökségi alminiszter tengerparti villájában. Maniu szombaton reggel Kolozsvárra utazott s keddre visszatér Bukarestbe.

Az Epoca értesülése szerint Maniu és Vajda közös barátai most újból megkísérlik, hogy

a két erdélyi vezért teljesen kibékítsék a kiküszöböljék nézeteltéréseiket. Azt találják ugyanis, hogy a parlamenti bizottság előtt tett vallomásuk megteremtette a legkedvezőbb légkört.

és Krejci vezérkari főnökkel.

Az Epoca szerint Antonescu tábornok Franciaországba utazik s ott megtekinti a híres erődvét.

Goga új alkotmánytervezetet dolgozott ki Karlsbadban

A Curentul úgy tudja, hogy Goga, aki augusztus 7-ikén érkezik vissza az országba, Karlsbadban, ahol gyomorbetegséget kezel, új alkotmánytervezetet készített s rögtön visszatérte után politikai harcot kezd ennek elfogadtatása érdekében.

Ismét szovátai értekezlet

Maniu hívei augusztus 4-ikén és 5-ikén az idén is összejönnek Szovátán, értekezletükön azonban ez alkalommal Maniu nem jelenik meg, nehogy részvételét a pártegység veszélyeztetésének fogják fel.

vács Béla polgármester, akinek viselt dolgait Reményi Sándor, a Szalontai Lapok szerkesztője és a B. L. szalontai tudósítója többször ismertette, közvettett utón így akart bosszút állni Reményin, hogy a B. L.-t kitiltotta a város területéről és ugyanakkor a Szalontai Lapokat is elköhozatták.

Reményi feljelentést tett a nagyváradi illetékes hatóságoknál a törvénytelen határozat ellen.

Ezen az illetéktelen, nagyzoló és nevéseges határozaton túl végzett valami olyasvalamit is ez a tanácsülés, amelyről illetékes és hivatott volt.

Az előző, Suciu által vezetett városi tanács működését felülvizsgálván, leszegesztte, hogy az sorozatos szabálytalanságot követett el és könnyelműen gazdálkodott a város pénzével, amint ezt a kiküldött felülvizsgálók is megállapították.

Ez a megállapítás igazolja a B. L.-nak azt a leleplező cikkét, amely egy évvel ezelőtt jelent meg, amelyben a B. L. azt állította, hogy az akkori városi tanács elnöke, Suciu 7 millió lejt a saját céljaira fordított. Suciu akkor nyilatkozott, cáfolta és perrel fenyegetőzött. Most a jelenlegi városi tanács állapította meg róla azt, amit a B. L. egy évvel ezelőtt bebizonyított.



Pénzverde volt itt, ma zenélő óra...

# ERDÉLY KAPUJÁBAN,

zarándokok földjén,  
ahol százmilliókat érlel a szőlővenyige

Lippa, — melyet Szevér Bocu új ruhába öltöztetett — Hogyan tűnik alá a földi dicsőség?, avagy Bocu utcája, mely a liberálisok „utcájába” került — Megszigorították a külföldi zarándokok bejövetelét — Lippán már ég a villany, Radnán gyertyafény mellett harcolnak a „villanypártiak” és ellenfeleik

Radna-Lippa, július 29.

„Erdély kapujában” vagyunk. Keleten az erdélyi értekezés csúcsai kéken, nyugaton az alföldi síma asztala terül el beláthatatlan messzeségekig. Dusan terített asztal, melyről a termés jórészt már behordták a csak az ősi gyümölcs és a virágát hánynó kukorica hírdeti a marosmenti föld kimeríthetetlen gazdagságát. Ami körülöttük van: a Hegyalja, a híres börtöm vidék, szőlővel sűrűn beültetett dombok, ahol őszire kitűnő termés ígérkezik. A hosszú ideig tartó forróság kedvezően befolyásolta a szőlő és a gyümölcsök fejlődését. Arad-hegységi nagyszerű termésre van kilátás.

A szőlőbirtokosok és gazdák, akikkel beszéltem, 80—100 millió lejre becsülik azt a prima bormennyiséget, ami erről a vidékről az idén piacra kerülhet. A gyümölcs értéke hozzávetőleges számítások szerint, 40—50

millió lejt képvisel.

Ha mindehhez hozzávesszük a lippai és a környékbeli pálinkatermést, amiért az okiráltság legutóbbi megyéből is eljönnek a kereskedők, örömmel állapíthatjuk meg, hogy ez a vidék pénzügyileg a legjobb kilátásokkal indul a jövő év elebe s némileg kárpótolhatja magát azokért a veszteségekért, melyek az előző évek rossz időjárása folytán érték.

Exportra, sem bor, sem pedig gyümölcskivitelre, sajnos, nincs kilátás, holott külföldi piacokon bizonyára jobb áron kelhetnének el az Európászerte ismert aradhegységi borok.

MEGFOJTJÁK AZ EXPORTOT

A legtöbb állam olyan korlátozó intézkedéseket fogantatott a bor- és gyümölcskivitel korlátozására, hogy egyenesen diplomáciai eljárás igényel néhány vagon bornak, gyümölcs-

nek, vagy gyümölcspálinkának a külföldön való elhelyezése. Szerencsére a környékbeli termelés és értékesítés nagyszerűen meg van szervezve, úgyhogy a fenti mennyiséget előreláthatólag sikerülni fog minden nagyobb nehézség nélkül belföldi piacokon is elhelyezni.

— Arad megye — mondja egy ismert hegyaljai gyümölcstermelő — a legkitűnőbb minőségű gyümölcsfajtákat termeli. Az egész vidék értékesebb-nél-értékesebb gyümölcsfákkal van beültetve, melyek a békeidőkben óriási jövedelmet hajtottak. Ennek dacára az utóbbi években fokozatosan csökkent gyümölcskivitelünk. Legújabb példaként az exportra szánt arad megyei gyümölcset a temesvári gyümölcselemlőző hivattal kell megvizsgáltatni. Elképzelhetjük, mennyi gonddal, vesződséggel és kiadással jár, amíg az áruval megrakott vagon elhagyja az ország határát.

## Csak lement Bukarestbe s hozta táskájában az ezreskötegeket

A viszonylagos gazdasági jólét természetesen meglátszik a két városkán, de főképpen Lippán, melynek az a külön szerencséje is akadt, hogy évekkel ezelőtt Bocu Sever lehetett a polgármestere. Ez a nyugtalan, politikájában ide-oda kalandozó ember kétségtelenül sokat tett szülővárosáért, ahol annak idején mint bankkönyvelő kezdte pályafutását. A főbb utakon fölszedette a régi hepe-hupás kővezetést s az utasteket gránittal fedette le. Csinos kis városházát emeltetett egy régi, dűldező épület helyén, bevezette a villanyvilágítást és renováltatta a díszes román templomot, mely ma akármelyik nagyobb városba is beillene. Természetesen ehhez sok pénz kellett és Bocunak mindenre volt pénze.

Csak lement Bukarestbe s hozta aktatáskájában az ezreskötegeket.

Hálából, a kereskedelmi kör indítványára, a Radna felől jövő s a marosi hídra torkolló utcát Bocu Sever-utnak keresztelte el a városi tanács. Jöttek azonban a liberálisok, időszaki bizottság került a város élére s a Bocu nevét megörökítő utcából Vasile Alexandri-utca lett. Ma már csak a régi táblát tartó négy szeghely hirdeti a volt polgármester rövidlejárata díszöségét és kálváriáját, ami a nagy építkezések után következett.

Bacu egyébként Karlsbadban van. Ságára festett háza egyike Lippa legszebb épületeinek, ahol a volt tartományi főnök fejedelmi módon rendezkedett be. Kínosokat érő butorait külföldről hozatta, állítólag vámmentesen, amiért Jorga parancsára eljárás is indult ellene. A törvénysek viszont felfeltették Bocut, aki a kampányra azzal válaszolt, hogy hatalmas köoszlopot emeltetett azon a dombon, ahol az arad megyei román fiatalság a memorandum-pör idején összejeveitelt tartotta. Közel 200 ezer lejbe került az emlékmű, de megérte, mert Bocu szilárd hazafiasságát ezek után igazán nem lehetett kétségbe vonni.

Lakását hatalmas könyvtár díszíti, ahol a magyar klasszikusok is csaknem hiánytalanul vannak képviselve. Bocu ugyanis közvetlenül az imperiumváltás után megvette a kereskedelmi iskola több ezer kötetből álló könyvtárát. Az iskola a román állam tulajdonába ment át, internátust is építettek mellé, míg most, néhány héttel ezelőtt

a közoktatásiügyi minisztérium úgy döntött, hogy végleg bezárja, 60 évi fennállás után. KÖZSÉG, MELYET A HIT TART EL. Említettük, hogy Bocu Lippára bevezetette a villanyvilágítást, ami aránylag nem járt nagy anyagi áldozatokkal, mert hiszen a város határában vonul el az Arad—aradhegységi villamos vezeték. Ami azonban Lippán simán ment, Radnán elkecseregett harcokat idézett elő.

A község gazdaközönsége erősen tiltakozott az újítás ellen s a tanácsban le is szavazták a „villanypártiakat”. Ezekután valószínűleg egy oldját meg a kérdést, hogy a község intellektuális konzervatív alapon lépnek érintkezésbe a villanyostársasággal és építetik ki a szükséges vezetékeket, a község pedig pótdó formájában szedi majd be a villanydíjakat.

A villanykérdés mellett Radna közvéleményét legújabbban a zarándok-ügy foglalkoztatta. Eddig ugyanis az volt a helyzet, hogy a magyarországi bucsujárók utlevél nélkül jöhettek az országba és fejezhették ki hagyományos ko-

gyeletüket a radnai csodatevő Mária előtt. Most minden jel arra mutat, hogy

a kormány megszünteti ezt a kedvezményt, úgyhogy a magyarországi bucsujáróknak rendes utlevelet kell váltaniuk, ami ugyancsak, mint hitéleti szempontból káros visszahatásokat eredményezhet.

Tudni kell ugyanis, hogy Radna jövedelmének jórésze a híres augusztusi és szeptemberi bucsujárásokból származik. Tízszerezve gyűlnek össze ilyenkor a katolikus hívők, külföldről és az ország minden részéből. A község egyetlen nagy szállodává változik, minden háznak meg-

van a maga „bucusa”, aki évről-évre ugyanazon a helyen száll meg. Természetesen rengeteg élelmiszer, gyertya, ruházati cikk, virág, könyv fogy el ilyenkor. A szentképet, szobrot, gyertyát, egyházi könyvet, mézeskalácsot és más világiasabb cikket áruló kereskedők már rég megnyitották üzleteiket, sátrakban, vagy fából építettek. Harmadik holt számoltam meg, ahol kizárólag szentkép, szobor és rózsafüzér eladással foglalkoznak.

Az egyház és a klastrom vezetősége Pleş arad megyei szenátort kérte fel, hogy a belügyminisztériumban visszavonassa a korlátozó in-

## Diktátor lett a fiskus...

## Középkori rendszert vezet be az adóbehajtási törvény végrehajtási utasítása

„És pellengére télik a nyilvános piacon”

Arad, július 29.

Jogászörökben országsszerte élénk megbeszélés tárgya képezi az új adóbehajtási törvény megjelent végrehajtási utasítása. Most már, lassanként a nagyközönség is tudomást szerez ennek a végrehajtási utasításnak megdöbbentő és szinte hihetetlen rendelkezéseiről és mind szélesebb körben per hullámokat a nyugtalanság, amely a rendelkezések nyomán kél.

Szemléltető példaképpen ideiktatjuk a végrehajtási utasítás néhány fontosabb rendelkezését. Ime: lássa a világ és okuljon belőle mindenki...

„ÉS PELLENGERE TÉTETIK AZ NYILVÁNOS PIACON...”

A végrehajtási utasítás egyik rendelkezése például így szól: Az adóhátalékok végrehajtása adminisztratív uton történik, a pénzügyi közegek közbenjöttével. —

## Ha akarom, árverés, ha akarom, nem...

Az árverés bevégezte után — így rendelkezik a végrehajtási utasítás —, ha az adós kifogásolja, hogy az elért árak túl alacsonyak voltak, az árverést vezető tisztviselő mérlegelheti, hogy méltányosak-e az árak, vagy sem...

Ha a tisztviselő úgy találja, hogy a felkínált árak túl alacsonyak voltak, nem zárja le az árverést. Ezzel azután két lehetőség is megnyílik a rosszakaratu pénzügyi tisztviselők számára. Az egyik lehetőség, hogy egyszerűen elhalasztja az árverést és így a második árverést már a legközelebbi nyilvános piacon rendezheti meg. A másik lehetőség pedig az, hogy az úgynevezett „családi árverése” és egyéb

Ugyanakkor, az árverésekről szóló hirdetmények

kiragasztatnak nemcsak a község házában, de a közpiacon, vagy közpiacokon is...

Abban az esetben pedig, ha az árverést nem lehet az adós lakásán megtartani, inas, még megdöbbentőbb rendszabály következik. Tudniük kell, ha az első árverés, a melyet a hitelező lakásán tartottak, nem jár eredménnyel, a második árverést már nem lehet ugyanitt megtartani. Ebben az esetben

az adós tartozása fejében lefoglalt holmikat a legközelebbi nyilvános piacon kell elárverezni!

A pellengér-rendszer kismiska volt ehhez az új divathoz képest! Megszégyeníteni, kiteríteni, tönkretenni az embert — hogy ehhez minek kell a nagy nyilvánosság bekapcsolása, azt nem lehet megérteni...

A FISKUS: ÉLETEK ÉS VAGYONOK URA...

Igy következnek azután egymás után a megdöbbentőbbnél megdöbbentőbb rendelkezések. Abban az esetben, mondja egy másik rendelkezés, — ha foglalást eszközölték valamelyik vállalat nettó jövedelmére, az illető vállalat teljes munkássága csak arra kell irányíttassék, hogy az adósságot kifizessék a felfolyó összegből.

Nemcsak a nettó jövedelem szolgálja a vállalat tartozásának fedezését, de a bruttó jövedelem is.

Senki egyetlen fillért nem vehet ki a pénztárból. A tulajdonos — ha meg-

tézkedéseket s biztosítsa a külföldi zarándokok szabad útját.

AMIKOR RADNÁN JÁRT A KALAPOS KIRÁLY, MAJD KÉSŐBB FERENC FERDINÁND

A radnai kegytemplom igen jelentős központja a római katolikus hitéletnek. 1756-ban építették. „1768-ban — olvassuk a márvány emléktáblán — este 6 órakor József trónörökös kíséretével együtt mindent megtekintett”.

1903. szeptember 6-án Ferencz Ferdinánd trónörökös látogatta meg a templomot és a zárdát.

Az évek során a templom környéke a római függőkertekre emlékeztető parkká alakult át. Kényelmes betonlépcsők vezetnek fel a kápolnához és a szenteket ábrázoló szobrokhoz, melyek előtt a zarándokok ájtatoskodnak. Rengeteg a virág és a gyertya. Mihály arkangyal az időkől megviselt szobrának talapzatán ez a felírás áll: „Szent Mihály arkangyal tiszteletére állították a zentai bucsusok az 1697. szeptember 11-én a törökök fölött Zentán nyert csata emlékére.” Általában a kertnek minden építménye, a kápolnák, a szobrok, a padok, egyének, vagy községek adománya.

Jellemző a mai időkre, hogy a kertben elhelyezett perselyeket az egyház vezetősége kénytelen volt leszereltetni. Ismeretlen tetteik rendszeresen megdézsmálták az egyházi célokra szánt pénzeket, sőt attól sem riadtak vissza, hogy feltörjék a kápolnákat körülzáró rácskerítést, mert így kényelmesen hozzá lehetett férni a perselyekhez.

A templom belsejében a falba építve látható az a kő, mely a hagyományok szerint a régi radnai templomot megővta egy portyázó török csapat pusztításától. Az élen lovagoló török tiszt lova ugyanis megbotlott a kőben, mely homokként szüppedt be patája alatt, úgyhogy az állat lábát törte, mire a csapat fejvesztetten menekült vissza.

A kövön patkóalaku, mély vágás látszik. Buzgó lelkek szerint ma is képes csodákat teni. Fölötte falfestmény örökíti meg a nevezetes jelenetet és két hexameteres sor:

„Im, e török lovagolva, e helyre bejutni akarván,

ménje patája nyoma megörökölt e kövön.”

Vacsorányára harangoznak, majd a toronyóra elüti a negyedeket és az órákat. Tul Lippán dallamos harangjáték válaszol az óráitésekre: Bocu zenélő órája, mely a görög katolikus templom tornyában hirdeti az idők múlását. Régen a királyi pénzverdevel ajándékozták meg Lippát, Bocu zenélő órával. Bár fordítva történt volna. Kakassy Endre

hagyják az üzlete élén — a maga és családja eltartására az üzlet költségeire egyetlen lejt sem vehet ki a befolyó bruttó jövedelemből!

A törvény azonban lehetővé teszi az üzletnek a tulajdonos kezéből való egyszerű kiemelését: a végrehajtási utasítás ráadásul meg is határozza, hogy az adóhátalékok vállalatok vezetését el kell, vagy legalább is lehet nenni a tulajdonos-  
lé! és zárgondnokot neneznek ki.

Az ingatlan árveréseknél még érdekesebb az újonnan teremtett helyzet. A végrehajtási utasítás ezeket mondja: A mennyiben, az adóhátalékok miatt árverésre kerülő ingatlan árverésen kialakult értéke nem haladja meg az állam által előírt eladási árat, úgy az árverést nem tartják meg.

hanem minden további nélkül az állam nevére írják a kérdéses ingatlant.

Mit jelent a gyakorlatban ez a különös rendelkezés? Mi pattanhat ki ebből a különös utasításból? Tehát, erről van szó:

Valaki, akinek van egy 500 ezer lejt értékű ingatlana, adótartozása viszont hatszáz ezer lejt. Mármint az állam pénzügyi közegei természetesen hatszáz ezer lejtben állapítják meg az ingatlan eladási árat.

Ahhoz, hogy az ingatlant el is adják, az kellene, hogy az ötszáz ezer lejt értékű, hatszáz ezer lejt árba bocsátott ingatlanért többet kínáljanak, mint a kikiáltási ár... De hol vannak ilyen bőkezű emberek? Mi történik tehát? Az ingatlant nem árverezik el, hanem egészen egyszerűen, minden eddigi joggyakorlattól függetlenül és eltérően, átírják az ingatlant az állam nevére...

\*

A fentiek olvasása után kétségtelenül mindenki felmerül a kérdés: Miért nem sajátítanak ki végre is mindannyiunkat, tökéletesen, testestől lelkestől a hatalmas, a Kieleggíthetetlen Örök Fiskus kizárólagos szolgálatára?

Pénzügyminiszter ur!

Ha így megy a végtelenségig, Románia minden polgára közönséges robotos jobbaggyá változik. A Fiskus jobbaggyává... (b. k.)



# HIREK

## Előfizetőink figyelmébe!

Kérjük mindazon előfizetőinket, akik előfizetésüket nem a helyi pénzbeszedő útján, hanem postautalványon vagy személyesen, a központi kiadói hivatalnál vagy valamelyik fiókiadói hivatalunkban szokták rendezni, szíveskedjenek figyelemmel kísérni a CÍMKÉJÜNK FELTÜNTETETT LEJÁRÁSI idejét s ha az előfizetésük lejár, gondoskodjanak idejében az előfizetés megújításáról, hogy lapunkat megszakítás nélkül küldhessük.

## Agyonlőtt gangszter bucsuzik...!

(Dillinger halálára)

„Damned”... vajjon hol is történt hiba? Gangszter ne járjon soha moziba! Nője se legyen... a flapper ledér, csak egyet int s az élet véget ér! Becézd: „oh, szivhart”... oldaladba rug, már nyakadon is lógnak a zsaruk revolverekkel... Kár itt a vita, egy másodperc s a tested már szital!

Csak most tudom: Dillinger mennyit ért? Ezret fizettek véres ingemért, drágán kelt el a csapzott kövezet, amelyet piros vérem övezett! Sosem voltam még ilyen népszerű, Csikágóban miattam van derű... Hullám felett ezer rikkancs pont: „Szenzációóóó!” Megpuskálták Johnnyt!

Ez is kegyelet? Egye meg a frász, ez minden épp', csak nem nemzeti gyász... „Hipp-hipp-hurrá”-t kiáltt vén és gyerek, fehérek, sárgák és a nögerek... Aki sirasson, nincsen oly' leány, nem önt ki könnytől a nagy óceán! Örül Michigan és Alabama, de jó, hogy nem él már szegény mama...

Bankok, küldjétek el a posztokat, kezem trezort többé nem fosztogat... Elrablandó bábik, bucsut veszek! „kidnapper” én már bajosan leszek! Gudbáj, Junájtéd Sztéc, „szép” Ujoiágl! Mister Dillinger végre sirbahág... Furcsa, hogy engem is elért a vég, hisz' akadt bank... élhettem volna még!!!

Nemes Ferenc

— Tordai hírek. Tordáról jelentik: Megírta volt annakidején a B. L., hogy a tordai ügyészség vizsgálóbírója különböző visszaélések miatt letartóztatta és 30 napos vizsgálati fogságba helyezte dr. Márcu Viktort, a tordai rendőrség főkapitányhelyettesét. A harmincnapos vizsgálati fogság miután már letelt és a vizsgálat is teljesen befejeződött, a vizsgálóbíró nem tartotta szükségesnek dr. Márcu további fogvatartását és szerdán délután javasolta nevezett szabadlábra helyezését, de azt az ügyészség elutasította és elrendelte a további fogvatartását. — Csak a minap adtunk hírt arról, hogy Székely Lajos, tordának közismert alakja, a többiek között Kolozsváron is öngyilkosságot kísérelt meg. Ma nevezettnek egy újabb ilyen kísérletéről számolhatunk be. Történt ugyanis, hogy miután hiába kilincselte sorra a különböző lapok helyi tudósítóit — ahol előre bejelentette ebbeli szándékát — hogy ügyével foglalkozzanak, a tordai ligetben egy fára akasztotta fel magát, de tettét ezután is idejében észrevette a liget őre és kötelékét levágta. A tipikus öngyilkosjelölt — ugylátszik — egy egészen sajátos és eddig ismeretlen módját fedezte fel az életlehetőségeknek és ebből a saját részére „egzisztenciát” akar na teremteni.

## A tökéletes borotvapenge



Repr. GL N. H. BALTHAZAR  
București, Str. Selari 7

— Csikmegyei hírek. Tudósítónk jelenti: Csikszerebában napok óta a pénzügyigazgatóság előtt tanyáznak a nyugdíjasok és izgatottan tárgyalják: ismét nincs pénz. Erősen félnek attól, hogy az 1931—32-es idők ismétlődnek meg, amikor hónapszámra maradtak el illetmények. — Megírtuk, hogy Dávidovics Lászlót a gyerogyószentmiklósi Rubin fűrészgár éjjeliőrét Petreus György nevű haragosa léccel súlyosan fejbeverte. A többgyermekes éjjeliőr mára belehalt sérüléseibe. — Alig mulik el nyár, hogy Tusnádfürdőn életáldozatot ne követelne az Olt, vagy a Szentanna-tó. Az idei „szezon” első áldozata, amint a csikszerebadi ügyészséghez befutott szűkszavú csendőrségi telefonjelentés jelenti, Székely Dezső tusnádfürdői lakos. Székely a Csukástón alul az Oltha esett. A folyó gyors sodra elkapta s mire kimentették, halott volt. Az ügyészség rendeletet adott a halálosvégű szerencsétlenség teljes tisztázására.

## ABLAK

A háboru nemcsak azért borzalmas, mert könny és vérpatakat nevel, mert virágzó, értékes életeket pusztít, hanem azért is, mert tükröt tart az emberi ség elé.

Isten azzal, hogy a szenvedélyeket adta, segítséget teremtett önmagának az ember tökéletesítésében. Az, hogy az egyik ember gyógyít és könnyet szarít fel szenvedélyből, a másik meg öl és rombol, nem azt bizonyítja, hogy Isten tévedett, csak azt, hogy az egyik megérti intencióját, a másik nem törődik vele.

A rosszhiszeműség és gyanakvás csirának kiirtására ragadj meg minden esz-közt, még a tüzes vasat is, különben egész életemben egyedül érezd magad.

Az élet célját nem az élet adja meg. Mi határozzuk el.

Jaj annak, akit nem saját lelke, hite és meggyőződése, hanem csak egyháza üdvözít.

A szerelemben sohasem egy másik embert, hanem mindig egy harmadikat szeretünk. Azt, akit elképzelünk és akarunk a másodikban.

## BYRD TENGERNAGY ÉLETVESZÉLYEIN!



Byrd amerikai tengernagy, a világhírű sarkkutató már hónapok óta a Déli Sark vidékén van és 4 hónapja teljesen egyedül végzi időjárás-kutató megfigyeléseket egy jégkunyhóban, amely 200 km. távolságra van expedíciója táborhelyétől. Byrd a napokban rádiója útján tudatta embe-reivel, hogy megbetegedett és sürgős le-váltást kér. Azonnal segítségére siettek, de emberei a tomboló hóiharok miatt kénytelenek voltak visszafordulni. A vak-merő sarkkutató sorsáról azóta semmit sem tudnak.

— Margittai hírek. Kedden délután hatalmas vihar vonult el a járás felett. A vihar, amely Nagyváradon is jelentős károkat okozott, különösen Bályok, Széplak, Várvid és Papfalva községekben pusztított, fákat csavart ki tövéstől és háztetőket sodort el. Emberéletben nem esett kár. — Pár napig Margittán játszott Jódó Károly szintársulata. A busuelőadáson Jódó igazgató beszédet mondott, melyben könnyekig elérzékenyülve állapította meg, hogy társulata úgy távozik Margittáról, ahogyan még sehonnán Erdélyben: Nem hagynak adósságot maguk után. — Balogh János bályoki fiatalember fürdés közben örvénybe került s mire a közelben levők segítségére siettek, elmerült a hullámokban. Hulláját csak másnap vetette fel a Berettyó. Az ügyészség megadta a temetési engedélyt. — Huszávi távollét után a héten érkezett haza a járásbeli poklosteleki községbe Dihehes József volt orosz hadifogoly. A Kaukázusban s Oroszország más távolkeleti részeiben, — Dihehes elbeszélése szerint — még sokezer letelepült magyar hadifogoly él, akik alig tudnak valamit az itteni helyzetéről, az országhatárok új alakulásáról s egyebekről. Legtöbbjük azonban csak nyomorog, emberi életmódja kevésnek van és valamennyien szívesen hazajön-nének, de még az utiköltséget is képtelenek előteremteni.

— Öngyilkos lett, mert nem kódták róla gyermekei. Tudósítónk jelenti: A kisküküllőmegyei Dányán községben a ház gerendájára felakasztotta

magát Goljea Filon 78 éves gazdálkodó. Öngyilkosságának oka, hogy 4 gyermeke, akikkel 3 éve rossz viszonyban állt, nem gondoskodott róla.

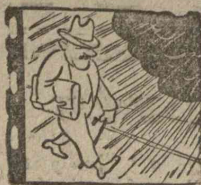
— Sikasztásért tartóztatták le a községi pénztárnokot. Csikszerebáról jelentik: A vizsgálóbíró maga elé idézte, majd kihallgatása után előzetes letartóztatásba helyezte Miklós Jenő volt gyerogyóremeteli községi pénztárnokot. A vád szerint Miklós az utóbbi három év alatt 150 ezer lejt is meghaladó összeget sik-kasztott el a község pénztárából. A vizsgálat tovább folyik a körülmények tisztázása és az esetleges bűnrészesek felderítése érdekében.

— Az is baj, ha a futballisták jöke-d-vüek. Székelyhidról jelentik: Székelyhidnak, mint minden vidéki városnak, megvan a maga kedvence futballcsapata, a Szia. Vasárnap a csapat Fekete Erdőre rándult át egy barátságos mérkőzésre. A Fekete Erdő, kirándulásra nagyon alkalmas hely és így a csapatot az egész vezetőség elkísérte. Visszafelé jövet aztán kellemetlen meglepetésben volt részük. Ugyanis — mint mindenfelé szokás, a futballisták egész uton énekelgettek. Mikor beérkeztek Székelyhidra, a csendőrök feltartóztatták az autót és az egész társaságot az örsre vitték. Minden-áron azt szerették volna rájuk bizonyítani, hogy irredenta nótát énekeltek. Természetesen ez nem volt igaz és nagy nehezen elengedték őket. De másnap új-ból felcaltatták a társaságot és egész kiló-számszámra vették fel a jegyzőkönyvet. Az ügynek a járásbírósa előtt lesz folyta-tása, mely elé kíváncsian tekintenek a székelyhidlak. Hát már énekelni sem szabad?

— Szolgálati jubileum. R. H. Evans ur, a centrál európai Vacuum Oil Companies elnöke, folyó hó 12-én ünnepelte a Vacuum Oil Company-nál eltöltött 30 éves szolgálatának jubileumát.

— Megverték a csendőrségen a kásonimpéri gyilkosság gyanúsítottját. Csikszerebáról jelentik: Megírtuk, hogy a kásonimpéri elvetemült gyilkossággal kapcsolatosan, melynek áldozata a 16 éves Okos Mária volt, a csendőrség letartóztatta Boldizsár Dénes 29 éves gazdát, aki már emberölésért négy esztendő fegyházbüntetését ült. Jeleztük azt is, hogy a gyanúsított a csendőrségen beismerő vallomást tett, míg a vizsgálóbíró előtt azt állította, hogy beismerő vallomását három csendőrmester válogatott kínzásokkal csikarta ki belőle s amit mondott, abból egy szó sem igaz. A gyilkossághoz semmi köze sincs. Az elvetemült gyilkossággal kapcsolatos további fejlemények a vádlottat kezdik igazolni. Mindenekelőtt három orvos megállapította, hogy a letartóztatott Boldizsár súlyos tremorral sérüléseket szenvedett. A helyszíni vizsgálat során kihallgatott tanuk pedig a gyanúsított mellett vallottak. Ennek ellenére a vizsgálóbíró egyes részletek végleges tisztázásáig fogva tartja Boldizsár Dénest. Közben másirányban is erélyes vizsgálatot indítottak.

— Öngyilkos öregasszony. Székelyhidról jelentik: Özv. Kolmán Józsefné 58 éves parasztlasszony évek óta gyógyíthatatlan betegségben szenvedett. A napokban nagy kinnal lemaszott az ágyról, elővett egy kendőt, hurkot kötött az egyik végére, a nyakába akasztotta, a másik végét pedig a szobában levő kredenciók gombjára kötötte és addig húzta, míg megfulladt. Mire a hozzátartozói rátaáltak, már halott volt. Az ügyészség megadta a temetési engedélyt.



Időjárásjelentés. A budapesti időjárás-kutató intézet jelentése szerint északnyugati széllel és némileg emelkedő hőmérséklettel, záporosok és zivatarok várhatók.

— Socor saját lapot indít ABC címen Bukarestből jelenti tudósítónk: Socor Emil, a kiváló román haladó szellemű közíró, aki hosszú éveken át a Diminea-ța és Adeverul főszerkesztője volt, szeptember folyamán saját irányítása alatt új, nagy reggeli napilapot indít a fővárosban. A lap címe „ABC” lesz s minden vonatkozásban független sajtó-organum kíván maradni. Az ABC hír-szolgálatát máris nagyban szervezik s a lap az ország minden egyes helyiségében tudósítót szerződtet. Az ajánlatok D-lui Em. Socor, Societatea ABC, Str. Lipscani 5. București I. címre intézendők.

— Újra letartóztattak egy szatirkodó apát Kolozsváron. Kolozsvári tudósítónk jelenti: A rendőrség letartóztatta Pikó György Széche-nyi-téri korcsmárost, aki ellen feljelentés érkezett, hogy tizenháromeves leányát több ízben erőszakkal természetellenes viszonyra akarta kényszeríteni. A szerencsétlen gyermekleányon megejtett orvosi vizsgálat megállapította, hogy bár a bestiális apa nem érte el célját, az erőszakoskodás nyomai a gyermek testén fellelhetők. A rendőrség az elvetemült korcsmárost átadta az ügyészségnek.

— Bérharc a kolozsvári asztalosok és mes-terek között. Kolozsvárról jelenti tudósítónk: A munkügyi felügyelősen pnteken tárgya-lás indult az asztalos-alkalmazottak és mes-terek között, az órabérek felmérése, illetve egy-ségesítése érdekében. Egyes mesterek alig 6 lej óráért fizetnek az alkalmazottaknak s en-nek következtében olcsón tudnak dolgozni a közönségnek, míg azok, akik nagyobb órabért fizetnek, drágábban kénytelenek dolgozni, így nehezebben jutnak munkához. Az órabérek egy-ségesítése ügyében nem tudtak megállapod-ni s a tárgyalást jövő hét csütörtökre halasz-tották.

— Akinék gyakran fáj a gyomra, bélműkö-dése renyhe, mája duzzadt, emésztése gyen-gült, nyelve fehéressárga, étvágya megcsa-pant, annak a természetes „Ferenc József” ke-serítíz csakhamar szabályozza a székletét, rendbehozza az emésztését, élénkíti a vérkörin-gését és jó közérzetet teremt.

— Komor András: R. T. A Nemzeti Építő R. T. hivatalnokai lázasan dolgoznak, amikor megtudják, hogy vállalatuk valamilyen csunya építkezési panamába keveredett; az igazgató-ságot letartóztatják, ők állás nélkül maradnak. Ez a témája Komor új regényének. Egy nap története 208 oldalon. De ezeken az olda-lokon élénk tükröződik a mai gazdasági élet sok minden visszassága, a vállala-tok leromlott erkölcsi élete s főképpen az elnyomott kishivatalnok-osztály lelkivilága. Minden tisztviselőember kezébe oda kell adni ezt a könyvet, hogy belőle igazán megismerje önmagát. És minden tisztviselőember szívesen is fogja olvasni, mert nem szépre és hamisra retusált képet kap benne, hanem azt az igaz-ságot, amelyre önmaga még nem eszmélt rá. Komor András bravúrral oldja meg a legnehe-zebb problémákat is és mélyreható mondani-valóival, mindig fordulatos elbeszélsmódjával állandó izgalomban tudja tartani az olvasót. A „Fischmann S. Utódai” és a „Nászinduló” sikerét csak még fokozni fogja az „R. T.”, amelyről bizvást el lehet mondani, hogy ese-ménye az újabb magyar regényírásnak. A Pantheon „Jó könyvek” sorozatában jelent meg. 208 oldal, fehér papíron fűzve 72, kötve 102 lej. Kapható a Brassói Lapok könyvosz-tályában Kapu-u. 56—58. szám alatt, az udvar-ban.

## Capitol Mozgó

Ma szombattól kezdődőleg a filmtelchnika legújabb alkotása

## A világ álarc nélkül



Németül beszélő film. — Pótműsor Paramount-zsurnál.

Vasárnap d. e. 11 órakor és d. u. 3 órakor nagy matinéelőadás:

„Redl ezredes hazaárulása”.



## Az adóprés

Az adóprés Szászvároson is teljes gőzerővel működik. Az egyik szász timár-mesterrel történt meg az alábbi eset.

A szóbanforgó timár néhány ezer lej adóhátralékban van, amelyet nem tud kifizetni, mert műhelyét is kénytelen volt bezárni egy időre, minthogy egyrészt nem győzte az adót, másrészt nem volt munkája.

Az adóhivatal nem volt tekintettel a műhelybezárásra és egy napon, éppen hetivásár napján, szombaton szekérre rakatta a timár lakáshozrendezését és kivitette a piacra árverezni.

A piacon az adóhivatal megzavarta a dobot. — egy volt 64-es gyalogezredbeli cigánydobosa van a szászvárosi adóhivatalnak, — aki jobb ügyhöz méltó szorgalommal és művészettel dobolta össze a kofákat és a hetivásáros falusiakat a piacon.

De a dob hiába pergett, vevők nem jelentkeztek. A falusiak egy ideig elbámultak az árverésre került butorok körül, aztán elszéledtek. Mire a stráfszeker is elvonult, — vissza a timár lakásához, ahol helyükre tették az elvitt butorokat, amiket nem lehetett elárverezni, mert nem akadt rájuk vevő.

NEM ÉRTJÜK,

hogy miért van olyan rettenősen rossz állapotban Szászvároson az a több kilométeres hosszú út, amely bevezet a vasutól a városba. Az autóbusz csak úgy heppen a gidres-gödörös úton és ha esik az eső, utána három napig tócsák fénylenek az út közepén és az úttal párhuzamosan haladó „gyalogjárón”. Régebben a szászvárosi polgár nem fizetett városi pótdótot, mert a városnak volt elég jövedelme, hogy utcáit és egyéb ilyen kiadásait fedezze, most pedig csak úgy nyögnek a városi polgárok a pótdótok terhei alatt, a városnak mégsem telik arra, hogy közmunkáit rendesen elvégezze.

NEM ÉRTJÜK,

hogy mi van a szászvárosi villanyteleppel. A villanyüzem városi kezelésben van és rettenősen drága. Kilomatonként az alapár 18 lej, amihez hozzájönnek még különböző illetékek, úgyhogy felmegy 22 lejre. A szászvárosi villanytelep áramdíja 3 lejjel drágább kilomatonként, mint például a dévai, ezzel szemben a villanyszolgáltatás a lehető legrosszabb. Villanyt a telep csak este nyolc órától kezdve ad és a világítást hajnali négy órakor már be is szünteti. Egész napon át nincsen villanyszolgáltatás Szászvároson. Nem kapnak villanyt sem a magánosok, sem pedig az üzemek és műhelyek. Ha egy iparosnak szüksége van villanyenergiára gépeinek hajtásához, akkor kénytelen benzinmotort beállítani. Igazán nem értjük és nem értik a szászvárosiak sem, hogyan lehet ilyen kritikán aluli a városi villanytelep villanyszolgáltatása, amikor nem is olyan régen több mint 2 millió lej költséggel új Diesel-motort szereltek fel az üzem tökéletesítésére. Szakértők azt mondják különben, hogy nem annyira az üzem teljesítőképességében van a hiba, mint inkább abban, hogy azok, akik a villanyüzem dolgait intézik, nem értenek hozzá.

NEM ÉRTJÜK,

hogy miért maradt el az idén szinte teljesen az idegenforgalom Szászvároson. Az algógyi fürdőnek itt van az állomása és más esztendőknél egészen szép idegenforgalom bonyolódott le az Algógyi-ra be és onnan kijáró fürdőközönség révén. A hiba, mint mondják, abban van, hogy az idén a vasút csak azoknak a fürdővendégeknek engedélyezett 50 százalékos kedvezményt, akik legalább nyolc napig tartózkodnak Algógyon. Amíg azoknak is kijárt a kedvezmény, akik csak egy-két napra látogattak el a fürdőre, addig a megyéből és a szomszédos megyékből is sokan rándultak át, most azonban a hosszabb tartózkodási kötelezettség miatt erősen megcsappant a fürdőző közönség és így a szászvárosi idegenforgalom is. Ha pedig így áll a dolog, nem értjük, hogy a városi időközi bizottsága miért nem interjúval és köpet el mindent a vasutnál, hogy visszállítsa a régi kedvezményes rendszert?

## Szászvárosi helyzetkép

# A dió és a szilva fogja kirántani Szászvárost és vidékét a gazdasági hinárból

Egy kérdés: miért kap csak a Vlad-bank pénzt a Nemzeti Banktól...

Kezdjük azzal, hogy Szászváros legszegényebb rétege ma a magyarság. A városnak körülbelül hétezer lakosa van, amelyből mintegy kétezer magyar, majdnem ugyanannyi a szász és a zsidó kisebbség száma a többi — tehát mintegy háromezer — román.

A szászvárosi magyarság iparosokból, kevés kereskedőből, sok nyugdíjasból és leépített tisztviselőből tevődik össze, ezenkívül kevés földművesből is.

Már ebből az összeállításból is kiviláglik, hogy a magyar réteg nem lehet valami vagyonos. Az iparosoknak igen rosszul megy, a kereskedők sem dicsekedhetnek azzal, hogy jól megy nekik, ami pedig a nyugdíjasokat és leépített tisztviselőket illeti, azokról felesleges szólni.

Azért el valahogy a magyarság, ha tengődve is, egyik napról a másikra.

Különbözik az általános gazdasági helyzet sem valami rózsás Szászvároson, bár vannak biztató jelek. Amióta a hadkiegészítőt áthelyezték Dévára és az algógyi fürdőt is kevesebben látogatják, az idegenforgalom majdnem teljesen megszűnt. Számottevőbb forgalom csupán hetivásár napján mutatkozik, más napokon a piac és a városi forgalom meglehetősen halott.

Az általános rossz gazdasági viszonyok

következtében megszűnt a fűrészüzem és fatelep, amelynek iparvasutját felszedték, úgyhogy a kudzsi havasokból a faszállítás teljesen megszűnt. Itt készítették igen nagy mennyiségben, amikor az üzem még dolgozott, a tonett-butorokhoz szükséges anyagot, melyet mint félgymátrányt szállítottak a butorgyáraknak és butort készítő asztalosüzemeknek.

Megszűnt a bakancsgyár is, amely mintegy száz munkást foglalkoztatott.

Legnagyobb vesztesége a szászvárosi piacnak az, hogy a marhakivétel erősen lecsökkent. Míg ezelőtt a szászvárosi piacról 25—30 vagon élőállat ment ki külföldre havonként, most mindössze 4—5 vagon hagyja el a piacot. Természetesen az élőállat-exportnak ilyen nagy visszaesését elsősorban a Szászváros-környéki falvak gazdái szynlik meg, de vesztesége ez magának a szászvárosi piacnak is, mert az állatok eladásából befolyt jövedelmekből a gazdák itt szerezték be gazdasági szükségleteiket.

Mint örvenedetes tünetről számolhatunk be, hogy több évi szünet után a szászvárosi szeszgyár megint megkezdte működését és üzemét kibővítette, mintegy száz darabot befogadó marhahizlaldára.

Szépen dolgozik a szőrmefestő és kiké-

sztítő üzem is, amely szezonban 150—200 munkást is foglalkoztat.

Szászváros és vidéke, amint ismeretes, egyike a legjobb erdélyi diótermelő és exportáló helyeknek, ahonnan tekintélyes mennyiséget szállítanak ki az osztrák, olasz, német piacokra, de a híres sebeshelyi dió olykor kijut az amerikai piacra is. Tavaly alig közepes volt a diótermés, de az idén rekordtermés ígérkezik és ehhez nagy reményeket fűznek a termelő gazdák és a kereskedők egyaránt.

Jó a termés szilvában is és a kisüstön főtt szilvapálinka szintén egyik jelentős eladási cikke a környéknek.

A bankok közül csak a Vlad Aurel bankja dolgozik, a többi változatlanul téllenségre van kárhoztatva. Vlad bankja, amely különben éppen olyan halottá vált a konverzió folytán, mint a többi bankok, újabban jelentősebb összeget kapott kihelyezésre a Nemzeti Banktól. Hogy miért csak ez a bank kapott kihelyezésre pénzt és miért hagyták ki az új hitellel beindítására irányuló akcióból például a liberális Dáciát, a magyar Szászvárosi Takarékos és a szász Vorschussvereint, az legalábbis különös!

Mindent összevéve, a helyzet olyanak látszik, hogy a válság okozta súlyos megpróbáltatásokon túljutott a szászvárosi piac és a javulás útjára lépett.

## Szászvárosi különlegesség

Talán nincsen még egy olyan kedves és romantikus község Erdélyben, mint a szászvárosi református és római katolikus „szomszédsági” testületek. Talán ötven évvel ezelőtt alakultak meg ezek a testületek, azzal a céllal, hogy tagjaik minél szebb és kegyetesebb temetést rendezzenek az elhunyt „szomszédsági” tagoknak.

Régebben az volt a szokás, hogy ha egy szomszédsági tag elhalálozott, a tagok mindegyike kapott valamilyen megbízást, hogy a temetéssel kapcsolatosan közreműködjen. A tagok egyrésze sajátkezüleg ásta meg az elhunyt sírját, mások a koporsót szállították, megint mások a koszorúkat készítették el, stb.

Most a szomszédsági testületek tagjai csupán mint halottkísérők működnek közre a temetésnél és minden év február első hétfőjén, külön a református és külön a katolikus szomszédsági testület összejövetelt tart, amelyen a tagok elfogyasztják a hagyományos vacsorát, amelynek menüje: tokány, fánk, félliter bor fejéknél.

A két szomszédsági testületnek igen szépsámu tagja van, nemcsak öregek, de fiatalok is.

## Csak röviden

emlékezzünk meg arról, hogy:

— Kiss József, a Kun-kollégium elemi iskolájának igazgatója, 46 évi buzgó és érdemes munkálkodás után nyugalomba vonult.

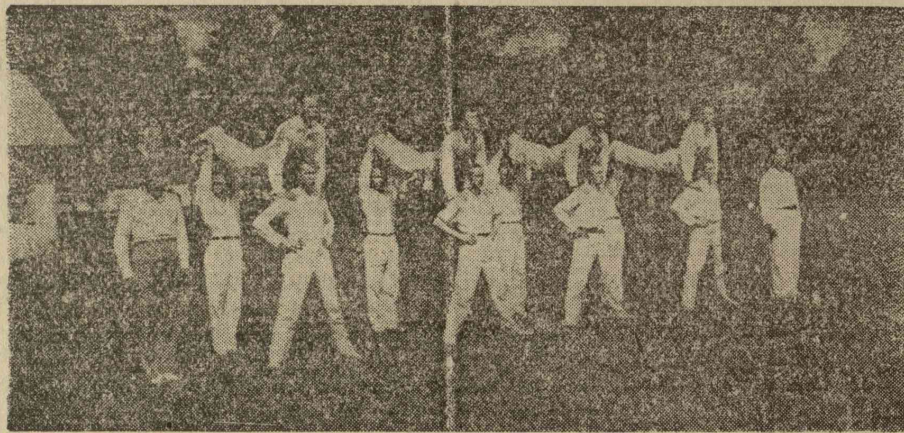
— A katolikus egyház jólsikerült kertimulatságot rendezett, amelyen szórakoztató mulkedvelőeladás is volt és a szereplők megérdemelt sikereket arattak.

— A református dalárda kertimulatságának az időjárás nem a legjobban kedvezett, de a közönség mégis nagy számmal vett részt, mert a műsor kitűnő volt és a tornászcsapat is jól szerepelt.

— Az ipartestület hagyományaihoz híven rendezte meg jólsikerült nyári mulatságát a kollégium kertjében.

— A református nőszövetség nyári mulatságán, mely a legnagyobb siker jegyében zajlott le, a dalárdaszámok és tornamutatványok ezuttal is nagy tetszést arattak.

— Csűrös Pál, a szászvárosi Kun-kollégiumnak negyvenegy évesen át volt tanára, 73 éves korában meghalt. Elhunyt nagy részvétet váltott ki Szászváros magyar társadalmában.



A szászvárosi református dalárda tornászcsaportja egy kertiünnepélyen

## Augusztusban meglesz a tanácsválasztás!

Beszélgetés Stanciu polgármesterrel a város aktuális kérdéseiről és arról, hogy miért nem lesz paktum

A város aktuális kérdéseiről beszélgetünk Stanciu professzorral, a város időközi bizottságának elnökével:

— Most folynak az adókiegészítések — mondja a polgármester — és a régi adók behajtása egyre nehezebben megy. A város a villanyteleppel együtt 8 millió költséggel dolgozik, de a tavalyi adókból több mint 400 ezer lejt nem tudott a város behajtani. Most bevárjuk a cséplést, azután reméljük a folyó évre kivetett adóknak fokozottabb befizetését.

— Hogy áll a város pere az állammal a kaszányák bére miatt?

— A hadügyminisztérium három és fél millióval tartozik a városnak a kaszányák bérösszege fejében és 52 százalékos ajánlott fel az elmaradt bérösszegeből, mert szerinte, annakidején a város túlmagasán állapította meg a kaszányák bérösszegét. Az egységet az időközi bizottság függőben tartja és annak elfogadását a megválasztandó állandó tanácsra bizzá. Az idejéért a hadügyminisztérium kifizette a városnak úgy, hogy csak az eddig elmaradt bérkövetelés körül folyik a vita.

— Hogy áll a tanácsválasztás ügye?

— Ugy vagyok értesülve, hogy a megyefőnök augusztusra feltétlenül kitűzi a szászvárosi tanácsválasztást, akár lesz paktum, akár nem. A liberális párt a rendelkezésre álló 18 helyből a városi tanácsban, hatot a nemzeti pártnak, három a magyarságnak és három a szá-

szoknak ajánlott fel. A polgármesteri állást a liberális párt a maga részére óhajtja, az egyik alpolgármesteri állást pedig a nacionalistáknak ajánlotta fel, míg a második alpolgármesteri állást a karékosságból nem töltenék be. A liberális párt ajánlatát a nacionalisták nem fogadták el, mégpedig azzal az indoklással, hogy a polgármesteri állásra ők tartanak igényt. Amikor ők voltak uralmon, mi megelégedtünk két tanácsnoki hellyel, de ők nem ilyen szerények! — mondja mosolyogva Stanciu professzor.

— Felajánlottuk, hogy jelöljenek olyan embert az alpolgármesterségre, akit alkalmasnak vélnek arra, hogy kormányváltozás esetén elfoglalja a polgármesteri állást, viszont a mi polgármesterünk lenne azután az alpolgármester. A nacionalisták ebbe sem mentek bele, úgy hogy a paktum megkötése aligha jöhet majd létre. Választás esetén — fejezte be a polgármester — mi együtt megyünk a kisebbségekkel, akikkel a megegyezésünk erre az esetre is megvan. ...

Másoldalról úgy értesülünk, hogy a paktum kerékkötje Vlad Aurél volt miniszter, aki a szászvárosi polgármesteri széket akarja fájdalomdíj fejében pártjának azért, hogy a szenátorválasztásnál Teodorescu iparügyi miniszterrel szemben a liberálisok őt kibuktatták Hunyadmegyében.

A választás Szászvároson ilyen körülmények között igen viharosnak ígérkezik.



## Tizmilliósz közmunka Marosvásárhelyen

Marosvásárhely, július 29.

A városi időközi bizottság elhatározta, hogy a városban 10 millió értékű közmunkát fog végezteni. Ötmillió lej költséggel befejezik az építés alatt álló román tanoncotthont, míg hárommillió lejt az új állami kórház építésére fordítanak. Kétféle épületet fogják tartozni. Az időközi bizottság elrendelte, hogy ezek a munkálatok vállalati kiadás útján történjenek. A tanoncotthon építéséhez szükséges összeget a munkaügyi minisztérium nyújtja, a betegséggel járó illetékek 2 lejes tanoncotthon járulékából, míg a kórház felépítéséhez az egészségügyi minisztérium utalja ki a hárommillió lejes összeget. Dandea interimár bizottsági elnök a pénzek felvételére hétfőn Bukarestbe utazik.

## Álomkór lépett iöl Bukovinában

Csernovic, július 29

Storogineci-megye több községében felütötte fejét az álomkór. A megyei főorvosi hivatal minden szükséges intézkedést megtett a súlyos betegség elterjedésének megakadályozására.

## Százéves a szászvárosi Magyar Kaszinó

Szászváros, július 29

A szászvárosi magyar társadalmi élet középpontjában a Magyar Kaszinó áll, amelynek agilis vezetősége minden magyar művelődési mozgalom lelkes mozgatója. A kaszinónak saját háza van, szépen berendezett olvasótermei, előadóterme színpaddal és kétezer kötetet magfahadó könyvtára.

A tél folyamán minden hétfőn ismeretterjesztő előadásokat rendezett a kaszinó.

Faragó Emil gyógyszerész igazgatása mellett a kaszinónak egy husztágu szalonzenekara van, amely néhány nagyszerű hangversenyt adott már.

A kaszinó elnöke Simon Ferenc, igazgatója Szöllősy János, alelnöke dr. Sváhy Ferdinánd, rajtuk kívül Gönczy Pál és Solymosy Alfréd intézik a kaszinó ügyeit odaadással.

A szászvárosi Magyar Kaszinó a jövő évben ünnepli meg százéves jubileumát, amely nemcsak a szászvárosi, de az erdélyi magyarságnak ünnepe lesz.

## Szerkesztői üzenetek

K. A.-né, Temesvár. A B. L. szerkesztősége és kiadóhivatala semmiféle társulást nem rendez. Az erre vonatkozó közleményt valószínűleg félreértette. Sziveskedjék valamelyik utazási irodához fordulni.

S. Dezső, Kovászna. Sziveskedjék sepsiszentgyörgyi tudósítónkkal érintkezésbe lépni és vele megbeszélni az ügyet.

S. Béla, Székelyudvarhely. Abban a levélben, amely hozzánk beérkezett, nehéz minden egyes levelet nyilván tartani. Lehet, hogy leküldöttük a konverziós tanácsadó rovatvezetőjéhez. Leghelyesebb, ha kérdésed közvetlenül hozzá küldi be, választ néhány nap múlva biztosan kap. Címe: Tanódy Endre dr., București, Str. Nifon 25.

B. Dániel tanító, Szilágyesek. A hirdetés megjelenik. Ha érkezik rá válasz, értesítjük.

K. Lajos, Székelyhid. Tudósítást csak ottani tudósítónktól közölhetünk. Sziveskedjék hozzáfutni.

M. Antal, szabó, Buhusi, Neamt-megye. Engedélyeket megszerezni nincs módunkban. A kiadóhivatal azonban 5 példányt a kért színműből ingyen megküld önöknek. Román fordításban nem jelent meg s annak elkészítésére nem is vállalkozhatunk.

A. G., hadirokkant, Erzsébetváros. Panaszos levelének rövidesen helyet adunk.

Ch. M. A. „Legea asupra impozitului de lux și cifra de afaceri” 9-ik szakasza szerint abban az esetben, ha 5 lóerőnél kisebb motorral dolgozik és a munkások száma nem haladja meg a hetet, nem köteles a cifra de afaceret fizetni.

Prahova. Sziveskedjék közölni azt is, hogy milyen munkabeosztása volt: tisztviselő vagy munkás, mert a rokkantság fokát a társadalombiztosító gyakorlata szerint az elvégzett munkához, illetőleg a munkakörhöz képest állapítják meg s amennyiben a munkakör fontosabb, vagy jelentéktlenebb volt, szabják meg százalékos alapon a nyugdíjat. 2. A felmondás a felhózott esetre vonatkozólag mindenképpen 44 nap.

## Pokolgép robbant a párisi földalatti egyik állomásán

Az állomásfőnök meghalt, sokan súlyosan megsebesültek

Páris, július 29.

A francia fővárost, aránylag nyugodt politikai viszonyai ezideig megkímélték a bombabarobbanásoktól és pokolgépes merényletektől. Eppen ezért érthető megdöbbenést keltett a titokzatos robbanás, amely pénteken délután a földalatti vasút egyik állomásán történt.

A földalatti vasút, a Metro, egyik alkalmazottja, az állomáson gondosan papírbá csavart, kisebb csomagot talált. A

csomagot átadta az állomásfőnöknek, akinek kezében a titokzatos tartalmu dohoz felrobbant.

A hatalmas robbanás az állomásfőnököt azonnal megölte, két alkalmazottat pedig életveszélyesen megsebesített. A körülállók közül számosan súlyosan megsérültek. A sebesülteket kórházba szállították. A pokolgépes merénylet körülményeinek felderítésére a legerélyesebb nyomozást indították.

## Paraszi „felkelés” a bihar-megyei Izbuk községben

Lefegyverezték a csendőroket, mérges tüntetést rendeztek, de aztán szétoztlottak

Nagyvárad, július 29

A Vaskóh mellett lévő Izbuk községben 300. kapakkal, kaszákkal felszerelt földműves megtámadta a falu csendőrségét, elkobozta a csendőroket fegyverét, azután a faluháza elé vonult fel és ott elkeseredetten tüntetni kezdett. A tüntetés oka az volt, hogy a csendőroket Izbuk község egy szomszédos faluval folytatott és elvesztett földosztási perben hozott ítéletnek akartak érvényt szerezni azzal, hogy

lekergették a határban dolgozó parasztokat a földesről. A parasztokat irtoztoson felháborította az eljárás és elkeseredésük ilyen valóságos felkelésben nyilvánult meg.

A tüntető parasztok egy idő után maguktól szétoztlottak. Amikor a faluban minden elcsitult a csendőrség megrohanta a vezérek házaát és 10 parasztot letartóztatott. A „felkelés” vezetőjét Cigány Györgyöt és kilenc társát hadbírószág elé állították.

## Nyitott ablak...

## Ugyanazon utcában, ugyanazon éjszaka három hálószobát fosztottak ki Déván

Déva, július 29.

Rossz éjszakája volt péntekről szombatra virradólag a dévai Székely-utca mindazon módosabb lakóinak, akik nyitott ablak mellett aludtak. Eddig ismeretlen tettes vagy tettesek kihasználták a modern egészségápolásnak azt az elvét, amely szerint ajánlatos nyitott ablaknál aludni s az éj leple alatt egymás után három olyan lakásba másztak be, ahol könnyebben értékes holmit reméltek zsákmányolni.

Hönig Arthur fakereskedő hálószobájából elémelték az összes ruhaneműt s a kereskedő erszényét kétezer lejnyi készpénzzel és iratokkal. Szintúgy a nyitott ablakon hatoltak be Vitan Gábor nyugalmazott megyei pénzügyi tanácsoshoz, aki harmadmagával aludt hálószobájában. Innen is ellopottak minden kezük

ügyébe esett ruhát, továbbá 1800 lejt és több ékszer. Tisztelegtek ezenkívül az éjjeli látogatók Resteanu Eugén agronomnál is, akinek egy bukaresti mezőgazdasági felügyelő személyében éppen vendége volt s ez aludt nyitott ablakok mögött az utcai szobában. Az inspektorak is elvitték az öltözetét, úgyhogy reggel kölcsönként ruhában tett feljelentést a rendőrségen.

A legérdekesebb az, hogy mind a három helyen többen aludtak abban az utcai szobában, ahová a tolvajok bemásztak és minden értékesíthető holmit elloptak. Mégis igaz, hogy friss levegőben egészségesebb az alvás, egyben azonban, — amint a példák mutatják, — veszélyesebb is.

A rendőrség erőlyes nyomozást indított meg az éjszakai besurranó tolvajok kézrekerítésére.

## Közelépett a Magyar Párt az elbocsátásra ítélt nagyváradai városi tisztviselők érdekében

Nagyvárad, július 29.

Beszámolt a B. L. a nagyváradai városi tanácsnak azon határozatáról, amelynek értelmében 174 városi tisztviselőt, munkást, segédmunkást és szolgát akarnak elbocsátani augusztus elsején a városi üzemektől. A fekete listára tettek 95 százaléka magyar. Az elbocsátás híre óriási izgalmat és elkeseredést keltett a nagyváradai magyarság körében.

Sós István dr., a magyar párt nagyváradai tagozatának elnöke, táviratot intézett a Bu-

karestben tartózkodó Mosoiu nagyváradai polgármesterhez és annak sürgős segítségét kérte. A sérelmes határozatot ugyanis Mosoiu távollétében hozták. A távirattal egyidejűleg Sós István dr. felhívást intézett az összes elbocsátásra ítélt alkalmazotthoz, — figyelmeztették őket, hogy az elbocsátási határozat törvénytelen és felszólított minden érdekeltet, hogy a határozatot fellebbezzék meg, nehogy az, időközben, még az esetleges kedvező fordulatig, jogerőre emelkedhessék.

## Többszáz ezer főnyi tömeg kísérté Dollfuss kancellárt utolsó útjára

Bécs, július 29.

Szombat délután 3 és fél órakor temették el Dollfuss kancellárt királyi pompával, egész Bécs városa részvételével és Európa minden államának és minden uralkodójának kiküldöttjeinek jelenlétében.

Dollfuss koporsóját a Városház előtti

téren állították fel és a koporsót piros, fehér, piros lobogóval takarták le. A forgalom elől az egész Ringet elzárták s a beláthatatlan gyászoló tömegben mindenki piros, fehér, piros gyászszallaggal bevont jelvénnnyel jelent meg. A koporsó baloldalán a kormány tagjai, jobboldalán a külföldi államok és államfők képviselői, a koporsó előtt pedig Dollfuss özvegyét Stockinger miniszter és Starhemberg herceg támogatta.

viselői, a koporsó előtt pedig Dollfuss özvegye és szülei állottak. Dollfuss özvegyét Stockinger miniszter és Starhemberg herceg támogatta.

A koporsó előtt Innitzer hercegérsekk mondott feloldó imát, amit azzal kezdett, hogy feloldja azt, akinek nem adatott meg az utolsó szentség vigasza. Utána letérdelve imádkozott és vele együtt letérdelt a többszáz ezer főnyi tömeg is.

Az első beszédet Miklas köztársasági elnök tartotta.

— Mély gyászba borultak állók itt, mondotta, siratni Dollfussot, a hű vezetőt, aki

egész Ausztriáért halt meg, mert egész Ausztriáért dolgozott.

A kormány nevében Starhemberg herceg búcsúztatta el azzal, hogy Dollfuss igazi lénye itt maradt, mert folytatják élete nagy művét.

Bécs város nevében Schmitz főpolgármester, a tartomány nevében Renter tartományi főnök búcsúztatta.

Ezután a Schottenringben és Rottenturnstrassén keresztül a Szent István-dómba vitték Dollfuss koporsóját.

Az uton mindvégig gyászdrapériával vonták be a házakat és többszáz ezer főnyi tömeg kísérté el utolsó útjára.

## A marosvásárhelyi árvaszéki panama ügye a tábla előtt

Marosvásárhely, július 29.

Ismeretes a B. L. olvasói előtt az az árvaszéki panama, amely Marosvásárhelyen években keresztül folyt és amelynek hőst: dr. Moldován Pál szászregényi ügyvédet és társait Mamunca és Serbán tisztviselőket, valamint több más kisebb hivatalnokot a vásárhelyi törvényszék nemrégiben öt, illetve három-három évi börtönrre ítélte.

Az ügy ma fellebbezés folytán az ítélőtábla Manea-tanácsa elé került. A vádlottak védelmét dr. Ghila marosvásárhelyi és dr. Giurgiu János kolozsvári ügyvédek látták el. Dr. Giurgiu János kérte a bizonyítás kiegészítését és a kérelemnek a tábla helyet is adott. Az ügyben az újabb tárgyalást augusztus 23-ára tűzték ki az ítélőtábla.

## A Bucsecsen gyakorlatoznak a szász ifju-hitleristák?

Bukarest, július 29

A Dimineața és Adeverul színajai tudósítója egy kiránduló elmesélésére hivatkozva azt jelenti, hogy a Bucsecs hegyében lévő malajesti menedékházban néhány hét óta 60-70 szász lány és ifju tartózkodik, akik ott tanárok és kiképzők vezetése alatt titokban gyakorlatokat végeznek. Reggel 5 órakor felkelnek és rejtett helyre mennek, ahol 5-6 órán át katonai (?) gyakorlatokat végeznek, közben pedig felforgató jellegű, hitlerista előadásokat hallgatnak, amelyek után kis csoportokban térnek vissza, hogy ne keltsenek feltűnést a többi turista előtt.

A nyilván tulbuzgó beállítás szerint arról van szó, hogy a feloszlott hitlerista szász ifjusági szervezetek egy része most a hegyekbe menekül s ott folytatja kiképzését. Így akarják kijátszani a kormányrendeletet, amely betiltotta működésüket. A dolgról jelentést tettek a rosnai csendőrszervezetnek, ez azonban nem volt hajlandó kiszállani a helyszínre, azzal az indoklással, hogy nagyon kővér s nem bír el egy ilyen nehéz túrát.

Attól tartunk, hogy a román kiránduló, aki félreverti a harangot, ezuttal olyan rémeket lát, amelyek nincsenek s elefántnak tünteti fel a bohát.

## Segnyabb

AZ OSZTRAK NEMZETISZOCIALISTA PÜCCS

letartóztatottai fölött hétfőn ítélik a bécsi katonai törvényszék.

A NEMZETISZOCIALISTA MENEKÜLTEK

még mindig nagy számban menekülnek át a jugoszláv határon. Eddig 500 nemzetiszocialista jött át, akiket internálótáborba vittek. További sorsuk fölött a jugoszláv kormány fog dönteni.

RINTELEN FIAT IS LETARTÓZTATTAK

akit azzal vádolnak, hogy szintén tudomása volt a készülő nemzetiszocialista felkelésről.

A KLAGENFURTI FELKELOK KÉT VEZÉRÉT,

a két Techner fivért sikerült letartóztatni.



# K Ö Z G A Z D A S Á G

Rendkívüli közgyűlés előtt

## Bűnbakot keres a faegyesület a vándorfa felvásárlásának botrányos ügyében

Válasz Schlézinger elnök levelére

Déva, július 29.

A napokban két cikkben is beszámoltunk arról a nagyszabású akcióról, melyet az erdélyi fakereskedők egyesülete indított be az erdővidéki lakosság által termelt fűrészáru felvásárlása érdekében, hogy a fapiacot és a fakereskedelmet mentesítse ennek a vándorló és házaló faárúnak a konkurenciájától.

Aminet cikkeink által ismeretessé vált, a faegyesület megállapodást kötött a Comertul Lemnului S. A. pojánai favállalattal, melyben ez a vállalat kötelezettséget vállalt arra, hogy

ha az erdélyi fakereskedők a felvásárlandó vándorfából 10 ezer köbmétert lejegyeznek, úgy azonnal felállít a vállalat pojánai telepén kívül még négy felvásárló központot és megkezd az erdővidéki lakosság árujának felvásárlását, hogy a házalás a fűrészáruval megszűnjön.

Az erdélyi fakereskedők a megállapodásban kikötött mennyiséget lejegyezték, de a Comertul Lemnului nem állított fel egyetlen új felvásárló telepet sem, ellenben megkezdte a kereskedők által lejegyzett faárúnak leszállítását — a saját telepéről.

A felvásárlás kalandos tervének részletei és a megállapodásnak a Comertul részéről való be nem tartása, szakmai körökben nagy megütközést keltett és az ügyben a fakereskedők egyesülete augusztus 5-ére rendkívüli közgyűlést hívott össze Aradra.

Ennek a közgyűlésnek az a célja, hogy a kétesértékű, sőt már megbukottnak is tekinthető akcióban

tisztázza az egyesület és az egyesület körül buzgoló egyes urak szerepét. Eppen ezért nem akartunk az ügygel többet foglalkozni addig, amíg a közgyűlés le nem zajlik.

Most mégis kénytelenek vagyunk vele, mert úgy látjuk, hogy mellékvágányra akarják siklítani az ügyet.

Az aradi faegyesület elnöke ugyanis ma az alábbi tartalmu levelet intézte az egyik dévai tekintélyes fakereskedőhöz, aki az egyesületnek alelnöki tisztét tölti be:

Igen tisztelt Elnök ur!

A B. L. folyó hó 16. és 20-iki számban közlemények jelentek meg, amelyek az egyesület titkáráról, Bán Vilmosról súlyosan kompromittáló adatokat tartalmaznak. Miután a vándorfa egy igen elterjedt napilap hasábjain látott napvilágot, kötelességemnek tartom az egyesület reputációja érdekében a nyilvánosság előtt a legszélesebbkörű vizsgálatot lefolytatni és a további rendelkezéseket annak eredménye szerint megtenni.

Miután a kérdéses cikkek Déváról vannak keltezők és olyan adatokat tartalmaznak, melyeket csak a mókacsióban teljesen jártas, hivatásos fakereskedő adhatott meg, tisztelettel bátorodom Kartárs urat megkérni, szíveskedjék ott kipuhatolni, hogy a kérdéses cikkekben foglalt adatok kitől származnak és tudna-e az illető ez ügyben valami pozitív bizonyítékot a rendelkezésemre bocsátani, hogy ez az ügy a legszélesebb mederben felderíthető legyen.

Ismételtlen kérem Önt stb. stb.

kész híve:

SCHLÉZINGER FARKAS,  
a faegyesület elnöke.

Ez a levél úgy került e sorok írójához, mint a fentemlített cikkek — szerzőjéhez,

hogy címzett alelnök felvilágosítást kért „a mókacsióban jártas” adatszolgáltató személyére vonatkozólag, amit cikkek szerzője sajnálattal kénytelen volt megtagadni.

Schlészinger elnök leveléből kitérünk, hogy a mókacsió, vagy másképpen vándorfa ügyét mellékvágányra akarja az egyesület terelni. A leleplező cikkek ugyanis nemcsak Bán Vilmosra, az egyesület titkárára voltak kompromittálóak, hanem súlyos gondatlansággal vádolták az egyesület egész vezetőségét, azért, hogy könnyelműen kiszolgáltatta az erdélyi fakereskedőket a Comertulnak, amely első sorban a maga hasznára akarta fordítani a vándorfa felvásárlásának akcióját.

Bán Vilmos személye úgy került előtérbe, hogy ő volt egyik legbuzgóbb híve és propagálója a Comertullal kötendő megállapodásnak, viszont nagyobb felelősség őt sem terheli, mint a vezetőség többi

tagját, elsősorban az elnököt természetesen, mert a megállapodást nem a titkár, hanem az egyesület vezetősége kötötte meg.

Eppen ezért, Elnök ur, külön kompromittáló adatokat Bán urra nézve nem szolgáltatunk. Ami a fiaszkóval végződött akcióban — véleményünk szerint — Bánt kompromittálja, ugyanaz kompromittálja az elnök urat és a szűkebb vezetőség minden tagját.

Ne keressen tehát bűnbakot az elnök ur, hanem álljon szépen oda a rendkívüli közgyűlés elé és vallja be, hogy gondatlanul járt el a vezetőség, amikor olyan rossz megállapodást kötött a Comertullal, amely a Comertult semmire sem kötelezte, semmire ami kötelező erővel bír, ellenben kiszolgáltatta neki az egyesület tagjait.

Pogány Marcel

## Kevés eredménnyel haladnak a csehszlovák—román gazdasági tárgyalások

A csehek korlátlan kliringbefizetéseket kérnek a Nemzeti Banktól

Prága, július 29.

Prágai közgazdasági körök véleménye szerint a néhány nap óta

Bukarestben folyó csehszlovák—román tárgyalásoknak eddig nem sok eredménye van. A románok nem teljesítették a csehszlovák bizottságnak azt a kívánságát, hogy a román Nemzeti Bank korlátlanul fogadjon el kliringbefizetéseket. A román árucikkeknek száma, a melyeket Csehszlovákia átvesz, olyan csekély, hogy a csehszlovák kivitel számára a közeli hónapokban igen kevés lehetőség kínálkozik. A tárgyalások egyetlen sovány eredménye mindössze annyi, hogy

a román bevitelben pontosan megállapították

minden állam számára a beviteli kontingenst és beviteli engedélyekhez kötötték a bevitelt. Ez a tilalom a csehszlovák árukra, — amelyek kontingensét már korábban 20 százalékkal csökkentették — nem vonatkozik.

Csupán az a korlátozás áll még fenn, hogy Románia csehszlovákiai kivitelének 25 százalékkal kell meghaladnia Csehszlovákia romániai bevitelét és a többletet a befagyott követelések rendezésére fordítják.

Ebből ugyancsak Csehszlovákiára csupán annyi előny származik, hogy a befagyott követelések ily módon lassan folyósíthatók lesznek.

## Áru- és pénzpiac

A Nemzeti Bank árfolyama:

Svájci frank 32.45—32.85.  
Francia frank 6.585—6.6375.  
Osztrák schilling 23.52.  
Cseh korona 4.16.  
Pengő 29.24.  
Dollár 99.35—109.35.  
Fontsterling 502—512.  
Olasz lira 8.55—8.80.  
Márka 38—40.

CSIKAGÓ

NYITÁS

Buza: júliusra nincs jegyzés, szeptember 99.37, december 107.75.  
Kukorica: júliusra nincs jegyzés, szeptember 66.25, december 68.75.  
Zab: júliusra nincs jegyzés, szeptember 73.50, decemberre nincs jegyzés.

ZÁRLAT

Buza lanya irányzat: július 96.75—96.75, szeptember 97.75—97.87.  
Kukorica lanya irányzat: július 63.62 szeptember 65.25, december 68.12.  
Zab lanya irányzat: július 44, szeptember 44.25, december 45.12.  
Rozs lanya irányzat: július 70, szeptember 70.50, december 72.25.

WINNIPEG

NYITÁS

Buza: júliusra nincs jegyzés, október 86.25, december 87.25.

ZÁRLAT

Buza lanya irányzat: július 83.50, október 85, december 86.  
Árpa: július 47.37, október 47.37, december 48.50.

LIVERPOOL

ZÁRLAT

Buza nyugodt irányzat: július 5.03 és egyenyed, október 5.03 és egyketted, december 5.07 és hétnyolcad, március 5.09 és egyketted.

Kukorica nyugodt irányzat: augusztus 9.10 és egyketted, szeptember 9.10 és egyketted, október 10.00.

Állatpiacok külföldön:

Párisban

a 11.140 db-os felhajtásban. A birkavásár irányzata egyébként nagyon lanya volt. Árak: francia bárány Ffr. 12—15.60, ürü 8—13.40, anyabirka 6—8.80, magyar ürü 10—10.60 huskg-ként.

Milánóban

a vágómarhavasár 387 db-os kínálatban. Javuló irányzat mellett a következő árakat fizették: ökör I-a Lit. 2.30—2.70, II-a 2.10—2.30, tehén I-a 2.20—2.40, bika I-a 2.30—2.60, szedett marha, 2.10—2.50 élősúlykg.

Bécsben

a sertésvásárra 3824 drb. zsír- és 9006 drb. hussértést hajtottak fel. A vásár irányzata az összes minőségeknél mindvégig szilárd volt. Árak: zsirsértés I-a S. 1.20—1.22, szedett sertés 1.18—1.24, hussértés 1.15—1.40 élősúly kg-ként.

Prágában a szalonnapiacra az árak Ck. 9—9.70 között mozogtak kilogramonként.

Győrött

a sertésvásárra kisebb volt a felhajtás, mint az előző hetekben. A kereslet élénkült. Árak: hizott sertés öreg 72—75, fiatal 70—75, beállítani való uradalmi súlódó 85—90 fill. élősúlykg.

## A közgazdaság hírei

# A bukaresti „Intercontinentale” szállító cég elhatározta, hogy kolozsvári fiókját technikai okokból átadja a külön céggént működő Bánáti Intercontinentalnak, amely anyavállalatának többi erdélyi fiókját is átveszi. A kolozsvári fiók a nemzetközi szállítványozásokat az ottani „Unio” céggel közösen bonyolítja le.

# Bérbeadták a Banca Marmorosch bukaresti fűrészgyárát, a S. I. L. céget, egy konzorciumnak, amelynek élén a legnagyobb építétfadetalistának elismert „Moldova” Pavlovič et Diver cég áll. A bérlők, akik eddig a nagyváradi La Roche és Darvas céggel dolgoztak főképpen, ismét üzembe helyezik a fűrészüzemet és megkezdik a gyár parketta-készletének kiadását is, amelyet a bérlők egymillió francia frankért vettek meg.

# A brassói Julius Teutsch vasöntőde és gépgyár, amely fokozatosan áttért a reimscheidi szerszámok gyártására, újabban fűrészlapokat hozott forgalomba. Ezt a cikket eddig kizárólag import útján szerezték be Romániában.

# A szászsebesi Román Textilművek rt., a mely a GBL márkájú harisnyákat állítja elő, kibővítette üzemét és kötött kesztyűk gyártására is berendezkedett.

# Behozatali korlátozások Svájcban. Svájcban 1934. július 1-jei kezdettől a következő behozatali korlátozások léptek érvénybe: ex 250. fadesszékák, gyaluva, hornyolva, stb., csak külön behozatali engedély alapján importálhatók. A Volkswirtschaftsdepartement-nek jogában áll fenti cikk behozatalát egyes országokra korlátozni és arra kontingenst megállapítani. Az 87/a vtfasz, alá tartozó áruk 100 sv. fr. métermázsánkénti vám mellett szabadon hozhatók be. Behozatali engedély szükséges a bármely országból származó, 250, 265, 267, 447al, 447b2/448, 781b és 810 vtsz alá tartozó árukra. A vonatkozó kérvények a következő címre nyújtandók be: Textil Treuhandstelle, Zürich. Megfelelő őrlapok ugyanott kaphatók. Ez a rendelkezés 1934. júl. 1-én lép érvénybe.

# Svájc korlátozza az étkezési burgonya bevitelét. A svájci szövetségi tanács rendelettel bocsátott ki az étkezési burgonya bevitelének korlátozásáról, mellyel a belföldi burgonyatermes elhelyezését akarja megkönnyíteni. A rendelet szerint a 45. vámtétel alá tartozó burgonyát csak a svájci importőr által megszerzendő beviteli engedéllyel lehet bevinni, amelyet viszont a szövetségi alkoholinézó bizottságnak kell kiváltani. A bevitelt a múltévihez hasonlóan szabályozták, vagyis minden igazolt 30 vagon belföldi rendelés után egy vagon külföldi burgonya vihető be.

# Bulgária szesz-, só- és petróleummonopóliumot tervez. A bolgár a kormány az állami bevételek emelésére több, eddig szabadforgalmu iparcikkre monopólium bevezetését tervezi. Elsősorban a szesz, só és ásványolaj forgalmát akarják monopóliummá alakítani, ami jelentékeny jövedelmet jelentene. Az eddigi tervezetek szerint a tervezett monopóliumok nem jelentenék a fogyasztók súlyosabb megterhelését.

# »1984«

Ez a B. L. és Népujság következő ajándékregényének a címe.

Szerzője:

## KÁROLY SÁNDOR

A regény Európát festi 50 esztendő múlva.

Izgalmas, fantasztikus.



*Bányai Ernő*



# SPORT

Ki jut be? **Vásárnap három találkozó már feleletet ad erre a kérdésre**

A vasárnapi nemzeti bajnoki selejtező mérkőzések az izgalom jegyében!

Brassó, július 29.  
A Nemzeti Bajnokság selejtező mérkőzéseinek második fordulóján több izgalmas és csak egyetlenegy lefutottnak tekinthető mérkőzés lesz.

## BRASSÓBAN

A bukaresti CFR a brassói ACFR csapatával játszik hatórai kezdettel az IAR pályán.

A csapatok felállítása a következő:  
Barbu II., Gebrowszki, Medve, Attila, CRF; Theimler — Rosculeț, Ujlaky, — Vintila, Wetzler II., Cudan — Stanescu, Barbu II., Gebrowszki, Medve, Attila.

ACFR: Ströck I. — Márton, Kusza — Beke, Geese, Tampa — Székely, Rusu, Ströck III., Hecht, Berta.

Ezt a mérkőzést nagy izgalom előzte meg. Emlégettek, hogy „hivatalos uton” intézik el a meccs sorsát, ami azt jelentette volna: a brassói CFR nem győzhet... Erélyeshangu cáfolatok hangzottak el mindkét oldalról és biztosították a sportszerű, teljes erejű küzdelmet. Az ACFR sorozatos győzelmei után, nagy csapatok legyőzésével szerzett rutinból és önbizalommal favoritként áll ki az utóbbi időben gyengébb formát játszó CFR ellen, amely azonban mindent bele fog adni. Az ACFR-nek nemcsak győzni kell, de góllőnyt is kell szerezzen, mert Bukarestben csak úgy tudja biztosítani a bejutást.

## TEMESVÁRON

A TAC úgy indul a küzdelembé, hogy 1:3-as gólarányt akar kiegyenlíteni. A TAC bízik benne, hogy két gólkülönbséggel győz és akkor — harmadik meccset játszanak. A TAC-ban a kiegyenli-

téshez szükséges két gól benne van a honi pályát és Korony játékát is tekintve, — de a Romania csatárai is gólképesek. Ha a Romania csak egy gólt rug, már nehéz dolga van a TAC-nak.

## ARADON

Az Olympia CFR tartani akarja két gólos előnyét. Valószínű, hogy rugnak is gólt még a 4:2-höz. Az AMTE semmi esetre sem győz négy gólkülönbséggel. Itt is lehet harmadik meccs. Bár nem valószínű, mert az AMTE tartalékosan játszik.

## PLOJESTEN

Ez a legsimább mérkőzés. A Gloria CFR 5:1-es góllőnyéhez csak szerezhet még. A döntetlen is meglepetés lenne.

## Mi lesz vasárnap?

Nemzetibajnoki selejtezők:

Brassó: Bukaresti CFR—Brassói CFR (első).

Temesvár: Romania—TAC (második).

Arad: Olympia CFR—AMTE (második).

Plojest: Gloria CFR—Prahova (második).

Középeurópai Kupa:

Genova: Admira—Juventus (második).

## PETROZSÉNY

ZsAK Szabadka—Jiul kombinált 4:1 (2:1).

ZsAK—Jiul 3:2 (2:2).

## Uzsás

### Hihetetlenül jó világrekordok

Newyork, július 29.

Jack Medica a 400 méteres gyorsúszás világrekordját 4:40.6 mpercre javította. Ugyanekkor a 100 m hátúszásban Vandevoghe 1:07.4 mperces fenomenális időt

ért el, ami szintén világrekord.

A 400-as világrekordot 4:46.4 mperces eredményével ugyanó tartotta 1933 július óta. A 100 m hátúszás világrekordját ez év tavaszán a japán Kiyokava állította fel 1:07.6 mperccel.

A két világrekord hire most annál meglepőbb, mert az amerikai bajnokságok gyenge eredménnyel végeztek.

120 atléta starttraktészen...

## A hatalmas mezőnyök nagy küzdelmeket ígérnek

Téves hír a „meghívóról”: természetesen a közönség is megtekintheti a versenyeket... (sőt!)...

Brassó, július 29.

Az országos atlétikai bajnokságok a gyönyörű brassói stadion felavatásának nagyszerű keretét adnak.

120 atléta érkezett az ország minden részéből és minden számban hatalmas mezőnyök indulnak.

19 egyesület indul 8 városból, ami rekord az eddigi bajnokságok között.

Brassóból: Olympia, Kolping, Astra, IAR, Bukarestből: Stadiu Roman, Viforul Roman, Dacia, Granicerul, CFR, Kolozsvárról: KAC, Temesvárról: TAC, Kinizsi, Rapid, Politehnika, Electrica, Kézdivásárhelyről: KSE, Petrozsényből: Jiul, CFR, Lugosról: Vulturii, Aradról: AAC.

A vasárnap délutáni felavató ünnepségre vonatkozó hivatalos közlemény egyik kitétele, hogy „csak névreszóló meghívóval lehet megjelenni”, tévedésre

A stockholmi háromnapos nagy nemzetközi versenyek befejeződtek. A harmadik versenynapon a 600 méteres síkfutásban Eastman USA győzött 1 p 18.4 mp-el. 2. Larsson svéd 1 p 21.6 mp. Ez

adott okot. A névreszóló meghívó a felavató ünnepségre szól.

Megváltott jeggyel természetesen mindenki megtekintheti a versenyeket, melyek vasárnap délután a felavatás után lesznek.

Itt adjuk még egyszer a vasárnapi műsort:

Vasárnap délelőtt fél 10 órakor: 200 középdöntő, távol, 400 gát döntő, 110 gát elődöntő, diszkoszvetés, 100 középdöntő, 400 középdöntő, 10.000 méter, rudugrás, 200 középdöntő.

Délután fél 4 órakor: A városi stadion felavatása. A brassói sportolók felvonulása (résztevők és sorrend mint június 8-án). Szónoklatok. A sportkiállítás megtekintése. A stadion bejárása.

Az atlétikai bajnokságok számai. 110 gát döntő, gerelyvetés, 400 döntő, 100 döntő, 1500, hármassugrás, 4x400 döntő, 200 döntő, 4x100 döntő, maraton.

az idő világrekord lenne, de ezen a távon nem tartanak nyilván legjobb eredményt. 600 méteren különben a magyar Barsi futotta a legjobb európai eredményt 1 p 20.4 mp-cel.

# APRÓHIRDETÉSEK

Egy szó 4 lej, vastag betűkből 8 lej. Legkisebb hirdetés 10 szó. Állástkeresőknek, vagy ugyanazon szövegű hirdetés négyszeri feladásánál 25%-os engedmény. A hirdetési díjak előre fizetendők. Támpéldányt nem adunk.

## Vétel-eladás

Fűrészgépi berendezéseket, iparvasuti sineket, gőzmozdonyt, félstabil gőzgépeket keres. „Mercur” cég, Hatég. 13555

Veszünk 2.50 méteres esztergapadot amerikaiérral. Ajánlatot Zabota Részvénytársaság, Zagon. 13551

Gutgehende, Modern-Eingerichte, Chem. Putzerei und Kleider-Faerberei wegen Ueber-siedlung sammt Haus, sofort zu verkaufen. Ernste Antraege an Gutjahr Georg, Timisoara, II. Strada, Titu Maiorescu (Lammgasse) No. 18. 13659

Teherautó, kifogástalan állapotban, teljesen új gumikkal, 1 tonnás és egy csukott Chevrolet eladó, Brassó, Strada, Largă 19. 13663

Széna, 300 mázsa eladó. Joós Imre, Dalnic, Háromszékm.

## Allást nyer

Fiatalkorú cukrászsegéd, ki az „áthúzó” posztion önállóan dolgozik, felvétetik Stepper cukrász, Turda. 13647

Abszolút megbízható, önálló szappanfőző, parfümőrt, vegyészmezőket keresünk. Pontos és részletes leírásokat tartalmazó ajánlatokat „Megbízható” jellegre Rudolf Mosse, Bukarest, Bratianu 22. továbbít. 1776

Fényképész-kopista kisasszonyt keresek azonnalra, Carmen műterem, Brassó, Kolostor-utca 25. 13697

Szenyes György ozoni vegyeskereskedésébe négy középiskolát végzett fiú tanulóknak felvétetik. 13662

Agilis, jómegjelenésű ügy-nők, kizárólag Hunyad megye területéről, fix és jutalékkal felvétetnek. Ajánlatok „Agilis” jellegre a Brassói Lapok fiókkiadóhivatala, Déva címre küldendők.

## Allást keres

Kereskedelmi végzett, 12 évig erdő- és fűrészmunkánál dolgozott, szerény igényekkel elhelyezkedne. Ajánlatokat „Szorgalmas I.” jellegre a brassói kiadóba kér. 13665

## Házasság

Intelligens családok gyermekei közreműködésével szerencsés házasságot köthetnek. Módszerem abszolút diszkrét és egyéni. Komoly érdeklődésre díjtalanul válaszolok. Jürsákné, Oradea, Reg. Ferdinand 7. sz. 13338

## Vegyes

Erdély legforgalmasabb városában mérszármester jól bevezetett, kintő pozíciójú tizlettel 200.000—300.000-el rendelkező hentesmestert keres társul, akinek a hentesárk gyártásához szükséges felszerelése is megvan. Ajánlatok e lap kiadóhivatalához címezendők „H. A.” jellegre. 13664

BIRI NENI szakácskönyve egyetlen háztartásban sem nélkülözhető. Ara kötve 100 LEJ. Megrendelhető a Brassói Lapok Könyvostályától.

## Gyenge férfiak-

nak bérmentve küldöm szabadalmazott szennzációs találmányomat ismerető könyvemet! Cím: „Patent 601” Cíj (Kolozsvár) 1. sz postafiók.

## Lengyel Lőrincz

BUTORGYÁR R. T., ARAD

üzeme részere keres

## művezetőt.

Kizárólag elsőrendű, a butorgyártás terén nagy tapasztalattal rendelkező egyének vétetnek tekintetbe. Ajánlkozók telkéretnek, hogy ajánlataikban teljes körülírassal, ezidőig betöltött állásaia, képesítésük fokozata, az eddig elért eredményeik körül kimerítően nyilatkozzanak. Az állással, fizetéssel kívül szabad lakás, fűtés és világítás jár.

## Műszaki könyvekben,

nyelvtanokban, szótárakban állandó nagyraktár a Brassói Lapok Könyvostályában. Kérje díjtalan árljegyzékeinket.

## Mielőtt örökhullámozta,

kérdezze meg nálunk, mi az a gőzörökhullámoztatás?

## MOLNÁR A.

HÖFODRÁSZ-SZALONJA

Brassó, Weiss Mihály-utca 23

## SZABÓ MÁRTON

Brassó, Hosszu-utca 74.

Az 1929 és 1933 évi kiállításokon aranyéremmel kitüntetve.

Első brassói specialisan berendezett autorgőzizem



Állandóan rak-táron kész rugót 10- és 12 méterre, bármilyen típusú autókhoz. Javítások gyorsan készülnek. Négyen leszállított árák.

## Vascsoúdvár

a legolcsóbb bevásárlási torrás az összes vízvezeték és egészségügyi berendezési tárgyakra.

Kertész Henrik, Brassó, Szent János-u. 23

Telefon 5—52

## Méhészek

gyakorlati tanácsadó méhészek számára. Irta: IGNÁCZ S. 122 szövegrajzzal. 260 oldal ára 120 Lei

Kapható a Brassói Lapok Könyvostályában

## A gyümölcs és zöldségtelék értékesítése, elartása és konzerválása

Irta: BUCHTA VIKTOR — 74 ábrával, 264 oldal — Ára 120 lej.

## Sajt és vaj gyártás

Irta: ÉLTETO JÓZSEF 30 ábrával. — Ára 120 lej. Kaphatók a

Brassói Lapok Könyvostályában, Brassó, Kapu utca 56—58 az udvarban

## Régi rádióját

a csikagói Belmont-gyár 1934—1935. évi, tehát legújabb típusú supergépére igen előnyös feltételek mellett

## becseréljük!

Külföldi összeköttetéseinkkel való megállapodás értelmében a csere-akció augusztus 1-től szeptember 15-ig tart. Bővebb felvilágosítást levélben is ad.

## „Nowy”-rádió

Brasov, Prundul Roselor (volt Rózsater) 19. Telefon 1-99.

Látogassák meg a nagy

# SZEBENI MINTAVÁSÁRT

tart július 20—augusztus 10-ig.

A CFR. vonalain 50%-os engedmény — Tetemes engedmény a szállodákban, vendéglőkben és tizletekben. — A mintavásáron az ország legnagyobb és legkülönbözőbb ipari vállalatok vannak képviselve.

A vásár kiterjedése 18000 négyszög méter.